

IZ VSEBINE:

Skrb za delovnega človeka, str. 2 - Ob deseti obletnici delovne akcije, str. 3 - Nezgode v letu 1968, str. 4 - Letna konferenca ZB NOV, str. 4 - Letna konferenca Gasilskega društva, str. 4 - Livarska šola pričela z delom, str. 6 - 3 dni v Severni Italiji, str. 7 - Železarski globus, str. 8 - Sport, str. 9 in 10 - Nezgode pri delu, str. 11 - Kadrovske vesti, str. 12.

Ob sprejetju zaključnega računa

Delavski svet je na VIII. zasedanju dne 17. II. 1968 sprejel zaključni račun za leto 1968. Pred tem je o njem razpravljala upravni odbor podjetja in komisija za plan in gospodarstvo pri delavskem svetu podjetja.

Ugotavljamo, da s poslovnimi uspehi v letu 1968 nismo in ne moremo biti zadovoljni, saj smo prvič v dobi samoupravljanja zaključili poslovno leto z izgubo. V tem letu smo se srečali z vsemi neizprosnimi zakoni gospodarjenja, ki jih je uvedla reforma. Vzroki za tako stanje so zunanji in notranji.

Skupna proizvodnja je dosežena v višini 202.589 ton, kar predstavlja v primerjavi z letnim planom 98,5%, v primerjavi z letom 1967 pa 106%. Planske obveznosti fizičnega obsega proizvodnje niso bile dosežene v proizvodnji surovega železa in šamotne malte v manjši meri, medtem ko so znatnejša odstopanja v proizvodnji livarskih izdelkov.

Za proizvodnjo valjev ni bilo dovolj ustreznih naročil. V prvih mesecih leta je primanjkovalo naročil za kokile, v drugem polletju je bilo naročil dovolj, vendar plana ni bilo mogoče več doseči.

Nova livarna je šla v pogon kasneje, kot je bilo predvideno, uvajanje nove proizvodnje je potekalo počasneje, kot bi bilo potrebno za izvrševanje planskih količin.

Blagovna fakturirana realizacija za leto 1968 znaša 119.988.283 din in je v primerjavi s planom višja za 2,4%.

Izvoz v letu 1968 je bil minimalen v skupni vrednosti 74.768,95 \$, oziroma 934.612 din. Za izvoz na zahtevno konvertibilno področje imamo dokaj slabe pogoje, pa tudi cene niso bile za nas sprejemljive, saj bi morali prodajati izdelke pod našo lastno ceno.

Stroški obratovne in upravno-prodajne režije so v primerjavi s planom porastli. Velik vpliv na negativni finančni rezultat imajo tudi visoki izmečki, ki predstavljajo za leto 1968 3.320 ton izgubljene proizvodnje, kar znaša 6.730 tisoč din izgubljenega dohodka. Če k temu dodamo še reklamacije, ki smo jih priznali našim kupcem v višini

1.326 tisoč din, znaša izgubljeni dohodek 8.056 tisoč din. To pomeni, da na tem področju celotno podjetje ni doseglo izboljšanja.

Poprečni osebni dohodek na delavca z vsemi izplačili znaša 860,80 din in je v primerjavi z letom 1967 višji za 6,8%. V drugem polletju smo po sklepu UO prešli na poprečni osebni dohodek 900,00 din, za kar ni bilo ekonomske osnove. To povečanje nam negativni rezultat še povečuje.

V teku celega leta je bilo čutili primanjkljaj obratnih sredstev, kar še bolj otežava normalno finančno poslovanje in smo bili primorani v večji meri angažirati kredite za občasna obratna sredstva.

Obveznosti do dobaviteljev v primerjavi s kupci se nam pokazajo v dokaj neugodnem razmerju 1:1,4.

Sredstev za plačilo dospelih obveznosti do rekonstrukcije nam je primanjkovalo že v letu 1968, za nadaljevanje investicij v letu 1969 pa sploh nimamo na razpolago lastnih sredstev za udeležbo k tranši.

Iz poslovnega poročila v zaključnem računu za lansko leto povzemamo.

Delavski svet podjetja je imel 10 sej, kjer je razen zaključnega računa, poslovnega poročila za 6 mesecev in inventurnega popisa razpravljala tudi o razdelitvi sredstev sklada skupne porabe, o najetju potrebnih kreditov, sprejel je spremembe in dopolnitve pravilnikov, nove pravilnike, razpravljala o razhodovanju osnovnih sredstev, poslovnega inventarja in sredstev skupne porabe, o sanacijskem načrtu, o višini delovne sile v podjetju, o ustanovitvi novih delovnih mest, o zdravstveni službi v Štorah, o integralnem razvojnem programu slovenskih železarn, o nabavi novih osnovnih sredstev, o stanovanjski graditvi in o finansiranju vzdrževanja.

Nekaj glavnih pokazateljev poslovanja

	V 000 N-din	Plan 1968	Indeks 1968
Celotni dohodek	124.919	105	
Porabljena sredstva	85.490	104	
Neto produkt	39.429	108	
Dohodek	32.092	105	
OD za kritje rez. sklada	35.773		
	3.681		

Iz navedenih pokazateljev je razvidno, da se je celotni dohodek v primerjavi s planom povečal za 5%, enako tudi dohodek.

Kljub povečanemu dohodku smo leto 1968 zaključili z 3.681 tisoč din izgube, kar smo pokrili iz rezervnega sklada podjetja. Na tako slab finančni uspeh so vplivali, kot je že omenjeno, nizka proizvodnja 117 panoge, visoki izmečki in reklamacije, zvišani osebni dohodki, povečani stroški obratovne in splošne režije. Precej vzrokov

pa odkrijemo tudi v zunanjih vplivih, med katere štejemo nizke prodajne cene in visoke družbene dajatve, ki jih tudi ostala črna metalurgija ne more prenesti.

Tudi ostale slovenske in jugoslovanske železarnice so zaključile leto 1968 z negativnim finančnim rezultatom - razen Železarne Zenica in Sisak - ki ga Združenje jugoslovanskih železarn ocenjuje s približno 15 milijonov din.

V letu 1969 bo situacija z likvidnimi sredstvi še težavnejša, ker so tudi našim odjemalcem potrebna večja likvidna sredstva.

Zahteva slovenskih železarn je, da bi dobile večje kredite dolgoročnega značaja.

Komisija za plan je predlagala vrsto notranjih ukrepov kot neposredno nalogo za premostitev težav, ker je še vprašanje pričakovane pomoči od zunaj in bo v letošnjem letu v precejšnji meri rezultat odvisen od prizadevanj vsakega posameznika.

-o. č.-

ORGANI UPRAVLJANJA SO LANI REŠEVALI ZAHTEVNE NALOGE

Od 10 komisij DSP je komisija za plan na treh sejah razpravljala o gospodarskih problemih podjetja v polletnem poslovanju in o drugih gospodarskih vprašanjih. Dala je priporočila DSP o nadaljnjih ukrepih za izboljšanje gospodarstva situacije v drugem polletju. Pregledala je integracijski elaborat slovenskih železarn in podala DSP svoje stališče o tem vprašanju. Stališča komisije je DSP vedno upošteval.

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti se je sestala v preteklem letu 33-krat in imela 194 obravnav. V 166 primerih je izrekla potrebne ukrepe, v 28 primerih pa oprostitev, odnosno ustavitve postopka. Največ javnih opominov je bilo zaradi neupravičenih izostankov z dela, zaradi malomarnosti pri delu,

nakar sledijo neizvršitve delovnega naloga, vinjenost pri delu, poneverbe in tatvine, kršitve predpisov o varnosti pri delu, fizični izpadi itd.. V 46 primerih so bili izrečeni opomini, v 41 primerih zadnji javni opomin, v 10 primerih pa je komisija zaradi hujše kršitve delovnih dolžnosti predlagala kršitelje delavskim svetom enot zaradi odločanja o izključitvi. Izključitev je bila izglasovana samo v dveh primerih.

Zelo razgibano je bilo delo kadrovske komisije, ki je imela skupno 9 sej. Razpravljali so o kadrovski politiki v podjetju, o fluktuaciji kadra, o izrednem študiju, o šolnini na ŠIKC, počitniški praksi, upeh učenec na poklicnih šolah in drugih važnih vprašanjih.

(dalje na 2. strani)

Skrb za delovnega človeka

OBSEŽEN BO PROGRAM DELA TOVARNIŠKEGA ODBORA SINDIKALNE PODRUŽNICE

Večina komisij pri tovarniškem odboru sindikalne podružnice je že predložila v obravnavo programe dela v tem letu. Iz njih je razvidno, kako obsežno bo delo komisij, če bodo hotele zastavljene naloge zadovoljivo izvršiti. V teh programih je zajeta skrb za delovnega človeka, skrb, ki naj mu olajša delo v težkih pogojih, ki naj mu oskrbi po delu zdrav in koristen počitek, letni oddih, rekreacijo, kulturno razvedrilo ter idejno politično izobraževanje. Gre pač za človeka proizvajalca in upravljalca, ki mu moramo izboljšati delovne pogoje in mu pomagati, da bo svoj prestiž čas preživel čim koristneje.

Interes sindikalne podružnice kakor tudi odbora je, da bi čim več članov kolektiva šlo na letni oddih, ki se je od leta 1960 do 1967 (vključno) zadovoljivo stopnjeval. V letu 1968 pa že beležimo zastoj, ker so bila sredstva za letovanje ohranjena. Ker pa smo lansko poslovno leto zaključili z deficitom, ne moremo pričakovati, da bo v letošnjem družbenem planu lahko predvideti iz sklada skupne porabe kaj denarja za regrese. Zato bo dala sindikalna podružnica predlog DSP in UO, naj bi k predvidenemu planiranemu povprečju OD dodali še 20 do 30 din, da bi tako prišli do sredstev za letni oddih. Ker je to poseganje v OD, je jasno, da lahko na to računajo samo aktivni člani delovne skupnosti. Za člane z nizkimi osebnimi dohodki in slabim socialnim stanjem pa bi tudi letos planirali še posebej nekaj sredstev. Če bodo ta sredstva na razpolago, se bo lahko o višini dodatka socialno šibkim razpravljalo, ko bo to aktualno. Sredstva za ta namen bodo skušali dobiti tudi od zunanjih forumov.

Sirok program je izdelan za športno rekreativno dejavnost in to za vsak mesec posebej. V aprilu bi pričeli z medobratnimi tekmovanji, nadaljevali pa z delavskimi športnimi igrami, ki so predvidene v občinskem merilu in bodo predvidoma zaključene v decembru. Ker je program zelo obširen, ga tu ne moremo v podrobnostih navesti; delovni kolektiv bo itak sproti obveščen o predstojih športno rekreativnih dogodkih.

Izletništvo bo tudi letos potrebno podpreti, zlasti dobro programirane, koristne izlete, posebno še kolektivne izlete, za katere je veliko interesa. Največ pozornosti bo posvečeno kolektivnemu izletu za Dan borca — 4. julija na Svetini, ko bomo proslavljali petdesetletnico obstoja jugoslovanskih sindikatov.

Tudi letos je predviden enodnevni seminar za referente rekreacije v enotah. Kolektivni izleti so predvideni še na Krivavec, na Vogel in k Celjski koči. Seminar za organizatorje rekreacije je predviden za 10. maj.

Pri kulturni rekreaciji lani nismo imeli srečne roke, za leto pa tudi ni izdelan poseben program v tej dejavnosti. Bo pa odbor navezal stike z UO DPD Svobode v Štoreh in si prizadeval, da skupno skušajo najti razloge pasivnosti v kulturni dejavnosti v Štoreh ter ukrepe, s katerimi bi to dejavnost poživeli. Ker je na seji odbora izšlo mišljenje, da se prvenstveno podpira športno rekreativno dejavnost v samih Štoreh, predvideva letošnji program, da se tudi v Sentjurju in v Celju organizira rekreativna dejavnost in bi tako tudi članom kolektiva v teh krajih nudili možnost, da se vključijo v organizirano rekreativno vadbo.

Za športno rekreativno dejavnost je letos predvideno tudi nekaj več sredstev kot lani, posebno za izletništvo.

Komisija za gospodarstvo in samoupravljanje žal še ni pripravila programa dela, se bo pa v kratkem sestala, da predloži v obravnavo program dela. Prav tako še ni pripravila finančnega plana komisija za organizacijska in kadrovska vprašanja.

Obširen program ima komisija za prošnje, pritožbe in socialna vprašanja. Vse pritožbe bo reševala samostojno, če pa jih sama ne bo mogla rešiti, bo iskala mnenje pravne službe pri občin. sindikalnem svetu v Celju. Vse pritožbe bodo reševane po zaslišanju strank. Vloge za pomoč bo komisija reševala individualno, ob upoštevanju vseh dejavnikov, ki vplivajo na upravičenost do pomoči. Predvideni so tudi letos obiski bolnikov na domovih, v bolnišnicah in zdraviliščih, zlasti ob pomembnih praznikih in večjih slavjih podjetja. Seveda so predvidena tudi obdarovanja po članih obratov in oddelkov.

Komisija za družbeno aktivnost žena je predvidela proslavo Dneva žena in enodnevni izlet zaposlenih žena, če bodo na razpolago potrebna denarna sredstva.

Komisija za krvodajalstvo bo v sodelovanju s terensko organizacijo Rdečega križa v Štoreh organizirala dve množični akciji darovanja krvi; predvidoma prvo v februarju (kakor vemo je bila zaradi gripe uspešno izvedena 7. marca), drugo pa v jesenskem času. Organizirala bo krvodajalce za občasne, n u j-

ne potrebe celjske bolnišnice. Tudi letos bo organizirala proslavo Dneva krvodajalcev in ob tej priložnosti podelila požrtvovalnim darovalcem krvi priznanja.

Ob upoštevanju dogodkov v prejšnjih letih je predvidel svoje delo tudi Odbor vzajemne pomoči ob pogrebi. Večjo skrb povzročila organiziranje pevcev v primerih smrti članov kolektiva, ali upokojencev. Blagajniško poslovanje tega odbora bo prevzela uslužbenka finančnega oddelka podjetja.

S 1. marcem je preneseno vse blagajniško poslovanje tovarniškega odbora sindikalne po-

družnice v finančni oddetek — blagajno železarn.

Uspešno delo vseh komisij in odbora sploh je pa odvisno tudi od konstruktivnega sodelovanja vsega članstva, zlasti na sestankih v obratih in oddelkih. Z dobro pripravljenimi predlogi in pametnimi nasveti lahko poslovanje tovarniškega odbora v marsičem izboljšamo. In to naj bo želja nas vseh, to naj bo eno naših številnih prizadevanj. Vsi se moramo zavedati, da ima sindikalni odbor v času, ko izpopolnjujemo samoupravljanje v delovnih kolektivih, odgovorno nalogo, pri kateri pa ga moramo vsi podpreti.

Organi upravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Komisija za zdravstveno in tehnično varstvo se je sestala enkrat in obravnavala ukrepe za izboljšanje notranjega transporta, analizirala nezgod v notranjem transportu v letu 1967 in skupno s kadrovsko komisijo zdravstveno problematiko.

Stanovanjska komisija je na 18 sejah obravnavala prošnje za dodelitev stanovanj, za izmenjavo stanovanj.

Komisija za skupno potrošnjo je imela 4 redne seje in 3 izredne. Sklepala je o dodeljevanju zazidalnih parcel za gradnjo stanovanjskih hiš na zazidalnem okolišu Lipa I in Lipa II. Razpisala je natečaj za posojilo graditeljem individualnih gradenj (stanovanj). Od razpoložljivih 20 milj. dinarjev je komisija razdeljevala sredstva predvsem onim, ki bi v kratkem času izpraznili tovarniška stanovanja. Za najbolj kritične primere je razdelila naknadno še 40.000 din.

Komisija za racionalizatorstvo pa v lanski mandatni dobi ni imela nobene seje po vprašanju reševanja racionalizatorskih predlogov. Razpravljala je le o izplačilu nagrad, ki so bile predmet razprav že v prejšnji komisiji.

Arbitražna komisija ni imela nobene seje. Prav tako ne komisija za zaposlitev žena, mladine in invalidov.

Komisija za prošnje in pritožbe je na dveh sejah obravnavala prošnje članov kolektiva in jih, opremljene s svojim mišljenjem, predložila v razpravo in odločanje UO podjetja.

UPRAVNI ODBOR podjetja je imel v letu 1968 21 sej. Redno je obravnaval mesečne operativne proizvodne načrte in sprejel odločitev, da se odslej pri obravnavi mesečnih načrtov ne bo spuščal v podrobno proiz-

vodno problematiko, temveč bo ocenjeval poslovanje podjetja tako, da bo ob sprejemanju osnovnih smernic glede obsega fizične proizvodnje, fakturirane realizacije, poprečne prodajne in lastne cene, akumulativnosti in stopnje produktivnosti za prihodnji mesec, izvršil predvsem analize doseganja planskih zadolžitve v preteklem mesecu.

UO je podrobneje obdelal poročila za 6 in 9 mesecev poslovanja in v zvezi s to problematiko podpril sanacijski načrt treh slovenskih železarn, ki je bil naslovljen na pristojne republiške forume, da bi položaj v naši panogi pričeli hitreje reševati. Obenem je UO sprejel tudi sanacijski načrt za samo podjetje in spremljal izvajanja tega načrta po mesecih.

Obravnavi elaboratov slovenskih železarn je UO posvetil vso pozornost in precej časa ter posredoval svoje pripombe DSP in ostalima železarnama.

Mnogo časa je posvetil problematiki livarne valjev, obravnaval vprašanje zaposlovanja nove delovne sile, razširitev delovnih mest, če so bile zahteve argumentirane in pogojene z ekonomskimi rezultati. Razpravljal je o dolgoročnih pogodbah o tehniško-komercialnem sodelovanju z domačimi in tujimi firmami; dalje o sistemu oblikovanja in delitve OD; imenoval je posebno strokovno komisijo, ki bo postavila osnovne smernice in kriterije za enoten sistem nagrajevanja v letu 1969. Obravnaval je problematiko odhajanja delovne sile iz podjetja, posebno v inozemstvo; dalje vprašanja tehniške in tehnološke racionalizacije itd.

Na zadnji seji lani je UO obravnaval smernice gospodarjenja v letu 1969 in sicer fizični obseg proizvodnje, celotni dohodek ter število zaposlenih.

Ob 10. obletnici delovne akcije

Cez nekaj dni, točno 30. marca, bo minilo 10 let, ko so se na današnjem športnem igrišču na Lipi zbrali prebivalci Štor in slovesno zasadili prve lopate, ki so bile pričetek velike, štiri leta trajajoče delovne akcije. Slovesni pričetek prostovoljne delovne akcije je bil uvod v kasnejše slovesnosti v počastitev 40-letnice KPJ in SKOJ.

Poglejmo, kakšen je bil program prostovoljne delovne akcije, ki je bila organizirana zato, da bi dostojno počastili spomin

Iz obsega in pestrosti programa delovne akcije se vidi, da je tedanje vodstvo ZK v železarni prevzelo veliko in odgovorno nalogo. Takratni TK ZK je ob podpori in aktivnem sodelovanju vseh družbeno-političnih organizacij v tovarni in na terenu ter finančni pomoči železarne nalogo v pravem času v celoti opravil. Keristnost in opravičnost delovne akcije lahko danes prebudi vsak član kolektiva in vsak prebivalec v Štorah in okolici.

Ing. Starc Milko, ing. Tratnik Zoran, Mahne Dani, Gornik Franc, Seliga Karl, Stefančič Pavel, ing. Tomaž Gostič Vera, Mackovšek Anton, Klinar Anton, Krajnc Srečko ter vsi tedanji obratovodje, sindikalni in

mladinski aktivni v obratih in oddelkih.

Na opravljeno delo smo lahko še danes ponosni, čeprav je večina organizatorjev in voditeljev delovne akcije zatonila v pozabo. V času trajanja delovne ak-

Pričetek delovne akcije 30. III. 1959 na Lipi

1. Zgraditi sodobno športno igrišče

2. Ureditve delavskega naselja hkrati rešili težke komunalne probleme v Štorah.

na 40-letnico KPJ in SKOJ in in mu dati tak zunanji videz, kakršnega mora imeti industrijsko središče

Naj mi bo dovoljeno spomniti člane kolektiva na posameznike, ki so za uspešno vodenje delovne akcije štiri leta žrtvovali svoj prosti čas in omogočili nemoten potek dela na deloviščih in so še danes zaposleni v našem kolektivu.

Korošec Ignac, liv. I — predsednik odbora

Tako se je delalo 4 leta

3. Zgraditi vodovod za pitno vodo za potrebe naselja in tovarne

4. Zgraditi strelišče za malokalibrsko puško

5. Zgraditi tristezno kegljišče, servis s pralnico, likalnico in krpalnico, odcep planinske ceste na Svetino, Dom ZB na Svetini, dom ljudske tehnike na Lipi in druge komunalne naprave in objekte

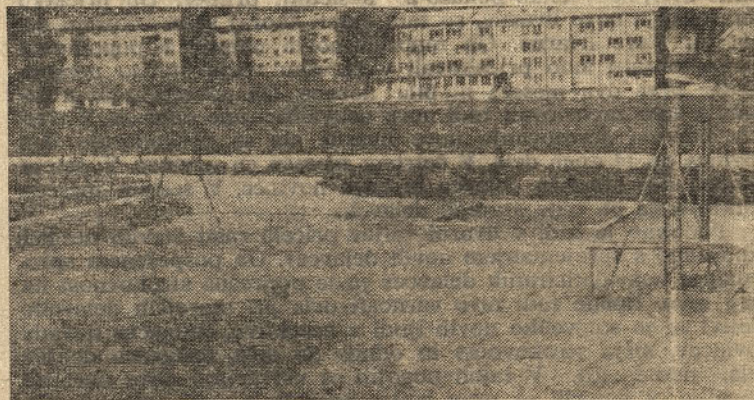
Trnovšek Ivan, OTK — podpredsednik

Zelič Franc, ŠIKC — vodja delovišča stadion

Rukavina Dane, šamotna — vodja delovišča kegljišče

Krumpak Štefan, reševalna služba — vodja delovišča Spodnje Štore

Zelo velik prispevek pri vodenju in organiziranju prostovoljne delovne akcije so dali tudi:

Otroško igrišče na Lipi po dograditvi

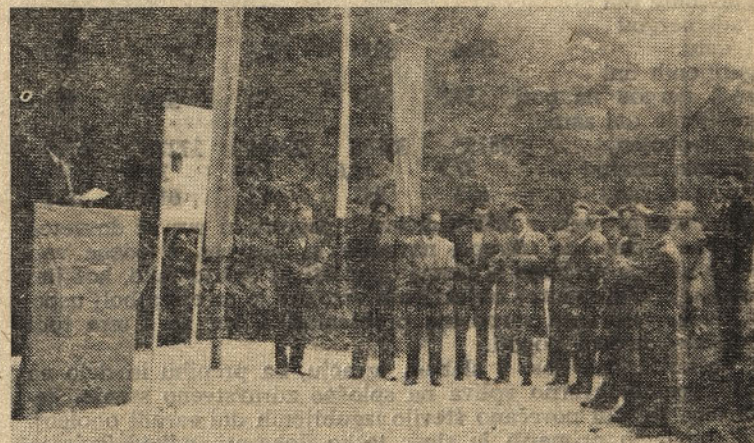

Vojaki celjskega garnizona so na vodovodu opravili 6000 prostovoljnih delovnih ur

cije je bilo opravljenih preko 202.000 prostovoljnih delovnih ur. Iz skladov podjetja pa je bilo vloženo preko 50 milijonov din. Vrednost objektov je takrat znašala več kot 100 milijonov din. Vsi objekti in naprave, ki so bile zgrajene s prostovoljnim delom, še danes služijo svojemu namenu. To je tudi dokaz, da so Štore potrebovale objekte in naprave, katere smo zgradili pred 10. leti, razen parki, ki se spreminjajo v parkirne prostore za avtomobile in kokošje pašnike, saj v kratkem času ne bodo več naselju v okras.

Letos slavimo 50-letnico ustanovitve KPJ in SKOJ. Vsi upamo, da bo tudi ta visoki jubilej v Štorah dostojno proslavljen, seveda na drugačen način, kot je bil pred 10. leti, saj so tudi pogoji, razmere in potrebe drugačne kot takrat.

Korošec Ignac

Otvoritev novega vodovoda iz Žeraviš 2. X. 1959

NEZGODE V LETU 1968

Leto 1968 smo zaključili z relativnim povečanjem števila nezgod in izgubljenih dni. V zadnjih letih je bilo v tem pogledu najslabše leto 1965. Delovni pogoji v starih obratih se v preteklem letu niso bistveno spremenili. Povečevali smo proizvodnjo v livarni valjev in v valjarni. Obratovati pa je začela nova livarna sive litine.

Opazno je bilo precejšnje gibanje zaposlenih. Na mesto izkušnih delavcev smo dobili nove, neizkušene. Kaj to pomeni za varno delo, nam lahko pokaže že naslednji primer: Ob pričetku obratovanja nove livarne, so tam delali skoraj sami izkušeni delavci iz stare livarne. Ob množici novih naprav v popolnoma novem obratu smo pričakovali v začetku večje število nezgod, vendar prva dva meseca ni bilo nobene. Ob povečevanju proizvodnje smo zaposlovali tudi nove nekvalificirane delavce. V tretjem mesecu obratovanja nove livarne sta se poškodovala dva novincev po 14 dneh dela. V četrtem mesecu en novinec. V petem mesecu dva starejša delavca in eden novinec. V šestem mesecu obratovanja pa trije starejši delavci.

Podobno je tudi v livarni valjev pričelo rasti število nezgod vzporedno s sprejemanjem novih delavcev. Ob pospešenem sprejemanju nekvalificiranih delavcev pade poprečna strokovnost na nižji nivo. Upade tudi nivo varnosti dela pri starejših delavcih. Motivi za to so: veliko novih ljudi v kolektivu, drugačne navade novincev, nižja strokovnost in odnos do dela, drugačna delitev dela, nered itd. V takih pogojih se ustvarjajo nove nevarne situacije, v katerih se prav lahko poškoduje tudi star izkušen delavec.

Polnoma drugačno sliko pa kaže povečanje nezgod v valjarni. V letu 1968 je bilo 10 nezgod več kot v letu 1967. Največkrat so se poškodovali starejši delavci z daljšim delovnim stažem na delovnem mestu. Bilo je tudi nekaj nezgod zaradi neresnosti, malomarnosti in podobnih vzrokov. Glavni vzrok za pogoste nezgode pri starejših delavcih pa je izsiljevanje večje proizvodnje v takem zastarelem obratu.

Pojavljata se torej dve skrajnosti, ki povzročata povečano nevarnost. V prvem primeru je to kampanjsko sprejemanje novih nekvalificiranih delavcev v obrat, v drugem primeru pa povečanje proizvodnje v starem obratu.

Gibanje nezgod v ostalih obratih je bilo bolj umirjeno.

V letu 1968 smo porabili precej sredstev v namen varstva pri delu. Del sredstev je bilo porabljen za najnujnejša popravila, del pa za prilagajanje posameznih delovnih priprav, predvsem žerjavov, varnostnim predpisom. Dokončno je bila urejena ventilacija v modelni mizarni. Razen varnejšega obratovanja žerjavov ter nekaterih energetskih naprav, se varnost pri delu v obratih ni bistveno izboljšala. Uspešnejši napredek bo mogoče doseči samo z modernizacijo proizvodnega procesa in transporta. S tem bo zmanjšan direktni stik človeka z materialom, kar pomeni manj virov nevarnosti.

Primerjava podatkov o gibanju nezgod, oblenj, števila izgubljenih dni v odnosu na efektivne ure dela v zadnjih petih letih.

Leto	1964	1965	1966	1967	1968
Popreč. štev. zaposl.	2004	2082	2100	2104	2088
Efektivne ure dela	4340993	4489369	4328227	3992682	4035450
Nezgod pri delu	164	196	170	159	166
Nezgod na poti	20	24	25	18	35
Ostala obolenja primerov	1966	2272	2083	1957	2692
Izgubljenih dni zaradi nezgod pri delu	2966	3834	2866	2457	3357
Izgubljenih dni zaradi nezgod na poti	572	464	650	573	729
Izgubljenih dni zaradi ostalih obolenj	38153	35365	27404	27271	30775
Pogostost nezgod	37,7	43,6	39,3	39,8	41,2
Resnost nezgod	683	853	662	615	831

Delavec pri delu v težkih delovnih pogojih ni preveč dovzeten za razne varnostne ukrepe, navodila in nasvete. Uvedene varnostne ukrepe pričnejo sčasoma opuščati in delajo tako, kot jim je najlažje. Odstranitev objektivnih vzrokov je torej najbolj uspešen način reševanja varnostne problematike, ker se s tem tudi izboljšajo delovni pogoji.

Težko fizično delo v slabem ozračju, na prepihu in delo na vročih mestih kvarno vpliva na splošno zdravstveno stanje. Zaradi tega je tudi povečano število izgubljenih dni zaradi obolenj. V posameznih primerih je sicer težko dokazati, odkod izvirajo vzroki za obolenja. Lahko je vzrok v zvezi z delom na delovnem

mestu, z delom v prostem času, zaradi nepravilne ali neredne prehrane, nezadostnega počitka, slabih zdravstvenih in higienskih navad posameznika, alkoholizma, ali pa več teh vzrokov privede do obolenja.

Med vzroki nezgod je najpogosteje nesmotrn, nevaren način dela pri posamezniku. Temu bi lahko rekli nestrokovni način dela. Ob raznih prilikah smo opozarjali na vlogo strokovnih vodij v neposredni proizvodnji, delovodij, ki bi morali delavcem svetovati in s potrebnimi sredstvi omogočiti strokovno izvajanje dela. Nekoliko je temu vzrok prenizka strokovnost strokovnih vodij, najpogosteje pa premajhna zavzetost za dosledno odpravljanje napak in za strokovno izpopolnjevanje delavcev na delovnem mestu. Delovodja je največkrat samo distributer delovnih nalog. Pri nadzoru delavcev pa ne izpolnjuje svoje strokovne vloge.

V podobnih okoliščinah nastajajo tudi nezgode zaradi naglice pri delu. V naglici opravljeno delo ni strokovno opravljeno. Da je takšen način dela ponekod reden način dela, nam pove statistično ugotovljeno razmerje:

V 330 primerih nevarnega načina dela pride 29-krat do manjše praske, enkrat pa do nezgode z izostankom z dela, ali težje nezgode. Če vsaki nezgodi z izostankom z dela dodamo 329 primerov nevarnega načina dela vidimo, da je nevaren način dela pri nas zelo pogost.

Nevaren način dela in tudi drugi vzroki nezgod izhajajo delno tudi iz zastarelega načina proizvodnje v nekaterih obratih, iz neurejenega transporta, kjer je vse preveč ročnega dela in s tem fizičnega stika z viri nevarnosti.

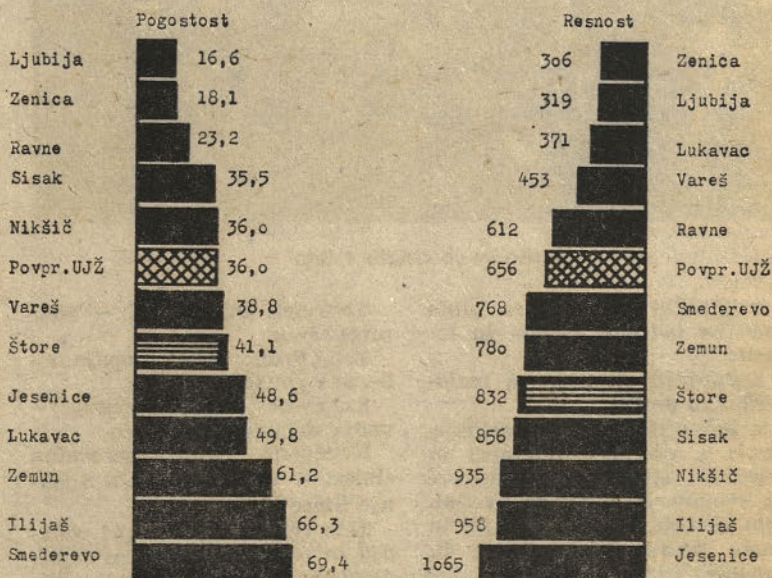
Na tretjem mestu med vzroki nezgod je kršitev varnostnih predpisov zaradi nediscipliniranosti. 6 primerov je zaradi neuporabe osebnih zaščitnih sredstev. 5 primerov zaradi izpostavljanja nevarnosti brez potrebe. 4 primeri zaradi nepravilnega dela. 1 primer zaradi prehoda na nevarnem mestu. 1 primer zaradi nediscipliniranosti žerjavovodje.

NEZGODE V JUGOSLOVANSKIH ŽELEZARNAH

V letu 1968 je bilo v jugoslovanskih železarnah 3.539 nezgod pri delu, od tega 9 smrtnih. Na poti na delo in z dela je bilo 227 nezgod, od tega 6 smrtnih. Pogostost nezgod se je povečala od leta 1967 v povprečju za 2,2. Zmanjšala pa se je pogostost nezgod v železarnah: Zenica, Sisak in Vareš. V Železarni Store se je stanje nezgod poslabšalo glede na ostale železarne. V pogostosti nezgod smo se pomaknili s 5. na 7. mesto. V resnosti nezgod pa s 7. na 8. mesto.

Zastavo nosimo pri nezgodah na poti, ki smo jih imeli kar 35. Za tako majhen kolektiv je to zelo veliko, saj so jih imeli na primer v Zenici samo 17.

Posamezni naši večji obrati v primerjavi s podobnimi obrati v ostalih železarnah pa so se uvrstili takole: primerjamo pogostost in resnost s povprečjem v UJŽ. Boljši od povprečja UJŽ so jeklarja, obdelovalnica, livarne in šamotarna. Slabši od povprečja UJŽ pa so obrati: plavž, valjarna, energetski obrat, vzdrževalni obrati, promet, OTK, ekspedit in komunalni oddelek.

GASILCI SO ZBOROVALI

V soboto, dne 8. marca je bil v Gasilskem domu v Štorah redni letni občni zbor Gasilskega društva Železarne Štore. Občni zbor je bil razdeljen v dva dela, kar je novost v delu gasilskih organizacij v Sloveniji.

Prvi del občnega zbora, ki se je začel ob 15. uri je pravzaprav občni zbor naraščaja, tj. pionirjev, pionirk in mladincev. Mladi so popolnoma samostojno, enakopravno in zelo odgovorno obravnavali svoje delo v gasilski organizaciji. Tudi o učnih uspehih v šoli so govorili in postavili zahtevo, da se morajo pionirji - gasilci v šoli še bolj potruditi. Njihovim težnjam se vodstvo društva vedno prilagaja in jim pomaga, da se pri svojem delu izkažejo tudi pred javnostjo. V letu 1968 so na gasilskih tekmovanjih zabeležili vsi zelo dobre uspehe, med katerimi so gotovo tile: mlajši pionirji prvo mesto v Sloveniji, starejši pionirji peto mesto v Sloveniji in mladinci četrto mesto v Jugoslaviji. Občni zbor mladih gasilcev je uspel in potrdil željo vodstva društva, da mladi s samostojnimi sklepi in predlogi že sedaj začnejo spoznavati samoupravljanje v našem in družvenem življenju.

Sprejete sklepe mladih je sprejel in potrdil tudi občni zbor, ki je bil ob 18. uri zvečer, s čemer je dal priznanje delu najmlajših v društvu.

Občni zbor, kateremu so mimo članov prisostvovali še gostje iz sosednjih gasilskih društev, občinske gasilske zveze Celje in predsednik DSP Železarne Štore tov. Jože Lončarič, je potekal v znamenju obravnavanja najbolj perečih nalog društva in požarne varnosti v tovarni in izven nje. Predsednik društva dipl. ing. Slavko Plevnik je podal referat o stoletnem razvoju gasilstva v Sloveniji, o delu društva v lanskem letu in o nalogah gasilcev ob letošnjih proslavah v Metliki, Laškem, Ptuj in Ljubljani. Po poročilu poveljnika in ostalih referatov je zbor ugotovil, da je bilo na področju delovanja društva in v Železarni lansko leto 86 požarov, ki pa so bili že v samem začetku zadušeni, zaradi česar tudi ni bilo večje škode. Stalna opozorila, strokovna vzgoja zaposlenih, tisk, radio in televizija s prispevki iz področja požarnega varstva se tudi glede požarov pozitivno odražajo. Gasilci so izvedli 44 črpanj talne vode, 115 preventivnih spremestev delavcev ob delih na plinskih napravah, v 90 primerih je bilo potrebno ugotavljati koncentracijo CO plina, 424 je bilo pregledov ročnih gasilskih aparatov in v 57 primerih so gasilci ugotovili

napake in zahtevali odstranitev po obratovodstvih v posameznih obratih. Društvo je imelo 41 vaj z orodjem, 8 predavanj in 4 strokovne sestanke. Za izvedbo vaj in predavanj je društvo angažiralo strokovnjake, za posamezna področja iz železarne. Društvo je organiziralo s privolitvijo Občinske gasilske zveze Celje tečaj za gasilske podčastnike, katerega je uspešno končalo 26 članov, od tega iz našega društva 10; ostalih 16 je iz sosednjih društev, ki so v večini zaposleni v železarni. Tečaj so vsi uspešno končali in položili izpit za gasilskega podčastnika. Znanje, ki so si ga pridobili, bodo s pridom uporabili pri delu v gasilskem društvu in na delovnih mestih, kjer delajo. Najuspešnejša sta bila tovariša Jerovšek in Oberžan, saj sta z odličnim uspehom opravila izpit, medtem ko so bili vsi ostali prav dobri in dobri. Mimo vsega navedenega je bilo v Železarni Štore še 33 predavanj iz požarne preventive, za 544 poslušalcev. Dejavnost društva je bilo čutili tako v tovarni, občini in republiki. Društvo je organiziralo srečanje gasilskih veteranov, ki je bilo 16. junija na Teharju. Na tem srečanju so gasilci - železarji iz Raven in Štor bili najboljši. 13. in 14. julija so gasilci tekmovali v Avstriji, v Leobnu.

V letošnjem letu čaka društvo štorskih gasilcev veliko dela, saj hočejo narediti vse, kar od njih zahteva požarna varnost v železarni, posebno sedaj, ko se uvajajo novi tehnološki procesi. Pri vsem tem pa ima društvo stalno pred očmi dejstvo, da morajo biti gasilci vedno pripravljene za naloge, ki so jih jugoslovanski narodi odredili gasilskim organizacijam v pripravljenosti za vseljudsko obrambo.

Na koncu občnega zbora so bila podeljena visoka gasilska odlikovanja. Podelil jih je tov. Špat Vili, član predsedstva GZ SRS in predsednik občinske gasilske zveze Celje. Odlikovano je bilo društvo za svoje uspešno delo in člani: Rezar Jakob, Leljak Ludvik, Žerdoner Jurij, Hribnik Vili, Vengust Ivan, Kandušar Ivan, Čehovin Boris, Oberžan Franc, Golež Ivan ter Kasenburger Franc.

Priznanje, katero je sprejelo društvo, je hkrati priznanje predsedniku ing. Plevniku in poveljniku tov. Krumpaku, ki uspešno vodita delo društva, hkrati pa je to priznanje celotnemu kolektivu Železarne Štore v skrbi za požarno varnost v tovarni in okolici.

Po občnem zboru ob 20. uri je bil sprejem za članice društva in žene gasilcev ob dnevu žena.

Z LETNE SKUPŠČINE ZB NOV ŠTORE

PROGRAM JE BIL OBSEŽEN, A NALOGE SO BILE IZVRŠENE

Če zasleduje človek delo krajevne organizacije ZB NOV v preteklem letu dobi vtis, da je bilo delo dobro razporejeno po komisijah, da so bili člani komisij pripravljeni izvajati prevzete naloge in je zato bil program lažje izvedljiv, čeprav je bel zelo obsežen. Pri delu je še vedno prevladovala skrb za vdove padlih borcev ali umrlih borcih, prav posebno pa še skrb za vzdrževanje spomenikov in spominskih obeležij. Tu je še skrb za otroke padlih in po vojni umrlih borcev in aktivistov, pa še kup drugih zadev, ki jih je treba reševati. Vse so opravili, kakor je bilo najbolj mogoče, zato je predstavnik občinskega združenja ZB NOV pohvalil delo te krajevne organizacije borcev NOV in poudaril, da je ta organizacija še vedno med najboljšimi v celjskem območju. Kako tudi ne!

Obnovili so spomenike in spominska obeležja na Javorniku, vse je skrbno negovano in vzdrževano, okolje obnovljeno. Če jih ne bi prehitela zgodnja zima, bi obnovitvena dela izvedli do konca, tako pa bodo z deli nadaljevali v prihodnjih mesecih, saj je material pripravljen.

Kmetje - borci in aktivisti so prešli za adaptacijo stanovanj posojila v višini 1.300.000 S-din. Ob dnevu armade so pogostili vdove in matere padlih v NOV in po vojni umrlih članov. Srečanje je bilo res prisrčno in ganljivo, žene si ga še želijo. Ob

dnevu borca so razdelili med socialno ogrožene in bolne 190.000 S-din. Bolni člani so bili deležni zdravljenja v naravnih zdraviliščih. Za letovanje otrok zdravilne organizacije so prispevali osnovni šoli 30.000 S-din. Najbolj nevhvaležna je skrb za učne uspehe otrok padlih in po vojni umrlih članov, ker so pri tem starši zelo občutljivi in ne vidijo radi, da se o neuspehih otrok kaj govori in poroča; nekateri sploh nimajo radi, če se jih po tem vprašanju obiskuje.

Krajevni organizaciji ZB NOV in ZVVI sta na občnih zborih sklenili, da se združita; člani ZVVI bodo imeli svojo sekcijo, kjer bodo še vedno lahko samostojno reševali svoje probleme na ločenih sestankih; vsaj v občinskem merilu bo tako, verjetno pa tudi na terenu.

Poudarjeno je bilo, da morajo imeti člani ZB NOV na skrbi pravilno izvajanje ukrepov za priprave na vseljudski odpor v primeru potrebe. Čim bolj bomo enotni in budni, tem težje bo kakršenkoli sovražnik tvegala napad na našo deželo, na temelje naše družbene ureditve.

Po zaključku letne skupščine so se vsi udeleženci podali v kulturni dom k proslavi obletnice smrti našega velikega človeka - pesnika Franceta Prešerna, čigar ideje in prizadevanja smo z narodnoosvobodilnim bojem najtemeljiteje uresničili. Proslavo so zelo učinkovito izvedli učenci osnovne šole Štore. R. U.

Krvodajalci - hvala vam

V petek 7. marca je bila v Štorah krvodajalska akcija, ki je zadovoljivo uspela. Skupaj je bilo prijavljenih 107 krvodajalcev, od katerih so bili 3 odklonjeni. Razveseljivo je tudi to, da je prišlo poleg stalnih krvodajalcev precejšnje število mlajših, ki so prišli iz JLA. Tudi odziv iz terena Štor je bil razveseljiv, saj je bilo več kot 30 krvodajalcev iz terena. Iz tega je razvidno, da je v našem kolektivu dovolj zavednih ljudi, ki so pripravljene žrtvovati najdražje - svojo kri, s katero rešujejo življenja in zdravje tistih, ki so tega potrebni. V imenu teh vsem krvodajalcem in vodstvom obratov, ki so omogočili odsotnost krvodajalcev, iskrena hvala.

Livarska šola pričela z delom

Po skoraj treh letih se je ponovno formiral v Železarni Štore odelek odraslih za poklic livar — kalupar pri Solskem industrijsko-kovinarskem centru v Storah. Potrebe po livarskem kadru so bile vedno večje in občutnejše, predvsem pa ob pričetku obratovanja nove livarne. Veliko je bilo razprav in polemik o formiranju te prepotrebne šole, predno je bil dokončno določen datum pričetka šole.

Ze septembra 1968 smo pričeli z zbiranjem kandidatov za poklic livar — kalupar. V novembru lanskega leta so vsi prijavljeni opravljali pismene teste,

iz katerih je bilo razvidno, če kandidat poleg ostalih vpisnih pogojev odgovarja in bo sposoben za opravljanje tega poklica.

Odprto pri sami organizaciji šole je bilo vprašanje, kje bo učilnica in delavnica za praktični pouk. Učilnico smo uredili v prostorih bivše priprave proizvodnje. Prostor je lepo urejen z novim inventarjem, kjer je našlo svoje mesto 24 delavcev, bodočih livarjev.

Šolanje bo trajalo tri leta in bo deljeno na teoretični in praktični pouk. Praktični pouk bo potekal v nekdanji livarski učni delavnici.

Otvoritev novega razreda in obenem šole je bila 8. marca t.l. Otvoritvi so prisostvovali predstavniki podjetja in SIKC Štore. V svojih pozdravnih besedah so poudarili pomen izobraževanja odraslih in potreb livarjev v železarni Štore, obenem pa jih opozorili na nove dolžnosti v času šolanja.

Redni pouk se je pričel 10. marca 1969. Predavatelji so strokovnjaki iz podjetja in SIKC

Štore, razrednik pa je tov. Barborič Janez, dipl. ing. metalurgije in Čehovin Jurij.

O programu in poteku šolanja vas bomo podrobneje seznanili v naslednji številki.

Za začetek smo naredili posnetek iz prvih učnih ur. Z obrazov je razvidno zanimanje in resnost slušateljev, ki so po več letih ponovno sedli v šolske klopi.

Želimo, da bi jih takšnih vedrih obrazov srečali tudi ob koncu šolanja in da bi jim sledili v naslednjih letih tudi ostali delavci.

NOVA STROKOVNA SODELAVCA

Na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelku za metalurgijo sta diplomirala naša študenta:

Jože KRAMER iz Prožinske vasi, ki je bil naš študent že v tehniški srednji šoli v Ljubljani. Sedaj stažira kot dipl. ing. metalurgije v livarni valjev;

Hinko PLOŠTAJNER iz Vezovja, Sentjur pri Celju, ki stažira kot dipl. ing. metalurgije v livarni sive litine.

Cestitamo!

Dipl. ing. Kramer Jože je po dokončanem šolanju na metalurškem odseku tehnične srednje šole že nekaj časa stažiral pri nas, nato pa je odšel na odslužitev kadrovskega roka v JLA. Po vrnitvi se je zopet zaposlil v naši železarni, nekaj časa izredno študiral metalurgijo, nato pa se vpisal kot redni stu-

dent metalurgije in letos diplomiral.

Tov. Hinko Ploštajner pa je odšel po dokončani gimnaziji v

Hinko Ploštajner

Celju na študij metalurgije na FNT v Ljubljano in tudi letos diplomiral za dipl. ing. metalurgije. Sedaj ga čaka še odslužitev kadrovskega roka v JLA, kamor bo vpoklican še to pomlad.

R. U.

Končan tečaj RBK službe

V okviru priprav na obrambo domovine se v to uspešno vključuje tudi organizacija civilne zaščite v Železarni Štore. Poleg ostalih ekip, ki so v sestavi civilne zaščite, je tudi »RADIO-BIOLOŠKO-KEMIČNA« služba. Člani te službe so obiskovali v času od 24. februarja do 1. marca 1969 tečaj RBK. Predavanja sta vodila mgr. Štrubelj Alojz in ing. Subotič. Kot člana te službe sta bila na posebnem seminarju v Ljubljani, kjer sta si pridobila potrebno znanje iz področja organizacije in delovanja službe RBK. Te izkušeni sta posredovala našim delavcem, ki so vključeni v organizacijo radio-biološko-kemične zaščite v Železarni Štore. Na predavanjih je bilo članom RBK službe podano gradivo iz:

- organizacije in nalog RBK;
- jedrska energija, žarčenje, vpliv žarčenja na okolico atomske eksplozije;
- biološke in kemične nevarnosti, zaščita;
- osebna in kolektivna zaščita pred RBK nevarnostmi;
- dekontaminacija po atomski eksploziji.

Iz navedenih tem je razvidno, da je bila članom podana snov iz področja nevarnosti, ki grozi človeštvu ob uporabi atomskega, biološkega ali kemičnega napada.

Posledice takšnega napada so strašne, saj so nam še dobro znane posledice atomskih eksplozij na Japonskem leta 1945.

Vsi vemo, da je proti temu strašnemu orožju, ki ga imajo velesile in z njim od časa do časa rožljajo, nemogoče doseči popolno zaščito. Prav zato so ta predavanja namenjena ljudem, da bi upoštevali vsa navodila, kako se obvarovati in zavarovati pred strašnimi posledicami teh orožij. Po eksploziji oziroma uporabi teh orožij — sredstev, pa kako postopati, da bi življenje in delo ogroženega področja čimprej normalno in brez nevarnosti zaživel.

Poudariti moramo, da je bil to eden izmed najbolj uspešnih tečajev civilne zaščite tako po udeležbi, kot po interesu navzočih za dolžnosti in naloge te tako pomembne službe.

Po končanem tečaju so si tečajniki ogledali tudi kabinet gasilske čete v Celju, kjer so se seznanili še z napravami in aparati za zaščito, ugotavljanje in odklanjanje RBK sredstev.

Prav bi bilo, da se o tem, kakšne so posledice RBK napada na prebivalstvo, njihovi moči in učinku ter kako se zaščitimo, seznanili tudi vse ostale zaposlene v Železarni Štore z objavljanjem člankov v Štorskem železarju.

Ker so naloge civilne zaščite enako pomembne, tako v mirnem kot v vojnem času v posredovanju pomoči ogroženemu prebivalstvu, je prav, da vas cenjeni čitalci časopisa Štorski železar seznanimo tudi z alarmnimi znaki, ki jih dajemo s tovarniško sireno.

1. Ob neposredni nevarnosti zračnega napada: 1-minutni zavijajoči zvočni znak
2. Ob naravni nesreči, to je ob poplavi, potresu, obsežnem požaru, nesreči v podjetju ali drugi hudi nesreči: 3 × 20 — sekundni enakomerni zvočni znak z vmesnimi 20 — sekundnimi presledki
3. Ob požaru manjšega obsega: 3-minutni enakomerni zvočni znak (velja samo za SR Slovenijo)
4. Za prenehanje nevarnosti: 1-minutni enakomerni zvočni znak
5. Za preizkušanje siren, ki se opravlja vsako soboto ob 12.00 uri: 1-minutni enakomerni zvočni znak

Te znake si dobro zapomnite in jih posredujte domačim in sosedu, da bo tako prebivalstvo in zaposleni seznanjeni, kaj pomeni dani zvočni alarmni znak in kaj bomo v tem primeru storili.

TRI DNI V SEVERNI ITALIJI

Združenje strokovnih šol Slovenije je organiziralo strokovno ekskurzijo z ogledom tovarne avtomobilov FIAT v Torinu in tovarne pisalnih strojev OLIVETTI v Ivrei 2.–4. marca 1969.

Namen tridnevne ekskurzije, v katero je bilo vključeno tudi potovanje, je bilo spoznati organizacijo in izvajanje pouka v šolah, kjer se vzgaja kader za delo v teh svetovno znanih tovarnah.

Z modernim SAP avtobusom smo odpotovali iz Ljubljane v zgodnjih dopoldanskih urah. Potovali smo preko Sežane, skozi Trst po avtocesti mimo Mester v Milano, kamor smo prispeli pozno popoldne istega dne. Po namestitvi v hotelu Puccini, ki je v ulici Corso Buenos Aires in po dokaj pičli večerji smo si ogledali le del tega milijonskega mesta. Ker vožnja po mestu z avtobusom v večernih urah zaradi pomanjka

lokomotive, avione, traktorje, turbine, ladijske motorje itd. Podjetje ima tudi svoj atomski reaktor.

Mi smo si ogledali centralno podjetje MIRAFIORI, kjer je zaposleno na površini 2,450.000 m² preko 50.000 delavcev. S tovarniškimi avtobusi in spremljevalci smo si ogledali proizvodnjo osebnih avtomobilov. Celoten proces poteka po tekočih trakovih od modernih in težkih stiskalnic do sestavljalnic dna avtomobila, sestave podvozja in krmilnega sistema, karoserije, montaže koles, motorja, armature plošče, notranje opreme lakirnice do končne faze, kjer avtomobil odpelje šofer. Na določeno število proizvedenih avtomobilov se izvede na posebnem tovarniškem preizkusnem poligonu preizkusna vožnja. Dnevna proizvodnja presega 5.000 vozil.

svoje delovno mesto in tudi stroj z vsemi potrebnimi orodji. Pogoj učenja so za naše razmere več kot odlični. Pouk se izvaja v učnih delavnicah in učilnicah, kjer se v veliki meri poslužujejo učenja s pomočjo televizije, s čemer je predavateljem in inštruktorjem omogočeno podrobno prikazati posamezne ali celotne faze posameznih delovnih operacij.

V učilnici so nameščeni trije TV zasloni preko katerih okoli 60 učencev zasleduje predavanje.

V vseh prostorih vlada red in čistoča ter resnost, s katero opravljajo učenci svoje delo.

Učenci imajo enotne delovne obleke; skoraj vsi nosijo kravate in zelo lepo urejene beat frizure. Učenci so razdeljeni v skupine po 10 učencev, ki jih vodi najboljši učenec, ki je končal šolanje pred njimi. Strokovnjaki šole FIAT menijo, da je to eden najboljših povezav med učenci in inštruktorji, ki vodijo 30–40 učencev.

Šola ni v nobenem primeru proizvodna enota, temveč se učenci samo učijo in ne proizvajajo. Vendar vse šolske izdelke natančno preiskujejo, saj imajo svoj moderno opremljeni kontrolni oddelek. Tovarna investira letno milijardo lir. Učenci so štipendirani, vendar niso pogodbeno vezani. Predavatelji so strokovnjaki iz podjetja. S težkimi občutki smo zapuščali to šolo, ko smo pomislili na razmere pri nas, ko nimamo take urejenosti, kaj šele finančna sredstva. Naslednji dan nas je vodila pot po avtocesti proti znameniti dolini AOSTA. Vendar je bila še daleč pred nami, ko smo se ustavili v mestu IVREA, znanem po odličnih pisalnih strojih OLIVETTI. Vso pot in tako tudi ves dan nas je spremljalo slabo vreme z dežjem. V Ivrei smo si ogledali samo šolo. Predstavniki podjetja nas je sprejel v imponantnem upravnem posloju. Popeljali so nas v konferenčno sobo, kjer

nam je direktor šole najprej prikazal organizacijo in delo šole, nato pa odgovarjal na vprašanja.

Tovarna OLIVETTI, kateri pripada šola, je podjetje s 6 milijardami lir kapitala in ima svoja zastopstva po vsem svetu. V tem tako združenem podjetju je zaposlenih 58.000 delavcev, od tega v Italiji 25.000, ostali pa v inozemstvu. Proizvajajo pisalne, računske, knjižne stroje, teleprinterje, avtomate za kontrolo, vse manualno ali električno, prehajajo pa že na serijsko izdelavo elektronskih strojev. Celoten brutto produkt, vštevisi inozemska zastopstva, je znašal v letu 1967 341 milijard lir. Podjetje je bilo ustanovljeno 1908. leta.

Obiskali smo učne delavnice; tudi tu je bila enaka podoba kot pri FIAT. Razlika je le v tem, da sprejemajo v uk le učence, ki so že končali državno obrtno šolo. Sprejemajo le najboljše in še ti morajo na testiranju pokazati svojo sposobnost. Izberejo 40–50 najboljših, ki se nato še dve leti usposabljaajo za bodoči poklic in delovno mesto.

Najboljše učence, ki se izkažejo na delovnem mestu po 3 do 4 letih vključijo v posebno enoletno šolo za predelavce, kjer postanejo specialisti za delo svoje stroke.

Posebno pozornost posvečajo nadarjenim učencem, ki jih vključijo v oddelek za elektroniko.

Obiskali smo učilnico bodočih elektronikov – predelavcev pri teoretičnem pouku. Vsak učenec je imel na svoji delovni mizi v učilnici celoten komplet knjig in učnih pripomočkov (okoli 30). Tu daje podjetje šoli letno okoli milijon lir za učenca. Učenci poleg učnih del tudi prizvajajo za potrebe podjetja. Po ogledu šole smo bili nato povabljeni na kosilo, ki nam ga je pripravila tovarna v njihovi ogromni tovarniški menzi.

(dalje na 10. strani)

Učna delavnica tovarne FIAT

nja parkirnega prostora skoraj ni mogoča, smo se popeljali s podzemsko železnico do največjih milanskih znamenitosti. Tako smo si ogledali slovito milansko Scalo ter katedralo La Dome, kateri najvišji stolp meri 108 m. V tej katedrali je 4440 raznih kipov in figur. Zaradi poznih večernih ur si notranjosti katedrale nismo mogli ogledati.

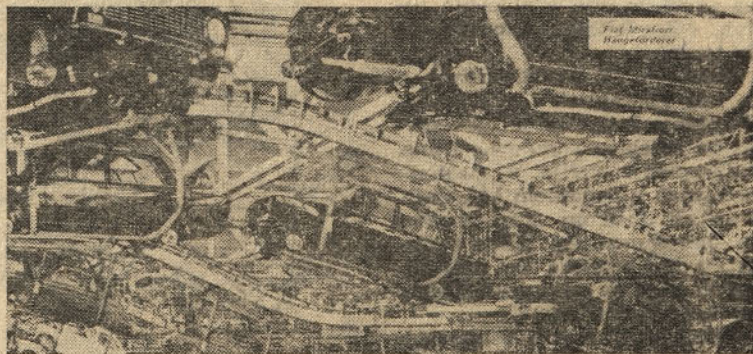
Tudi znamenito galerijo Viktor Emmanuel, v kateri prireajo svetovne razstave, smo si ogledali in občudovali gradnjo tega prostora. Naslednji dan smo odpotovali naprej v Torino v tovarno avtomobilov FIAT.

Tu nam je bila dana možnost, da spoznamo to gigantsko podjetje za proizvodnjo avtomobilov. Zgrajeno je bilo leta 1899 in je zaposlovalo 50 delavcev; danes pa šteje skupno 147.000 delavcev, ki so zaposleni v 30 podružnicah podjetja. Tu izdelujejo nam dobro znane osebne avtomobile, tovornjake, diesel

Pogled na ta ustroj proizvodnje nas je vse presenetil in občudovali smo napredek tehnike, ki jo tako pogrešamo v naši industriji.

Po ogledu tovarne smo si ogledali še tovarniški muzej, kjer hranijo in razstavljajo celotni zgodovinski razvoj FIAT.

Po kosilu smo si ogledali šolo, kjer se vzgaja nov kader za potrebe FIAT, to je SCUOLA CENTRALE ALLIEVI FIAT »GIOVANNI AGNELLI«. Šola obsega 26.000 m² delovnih in učnih prostorov, v katerih je za učence 1.300 učnih mest. Tako kot je tovarna zaključna celota, je tudi šola. Poleg delavnic in učilnic ima šola svojo električno centralo, kompresorsko postajo, termo centralo, televizijski studio, ambulanto, delavnico za elektroniko in še druge oddelke. Letno sprejmejo okoli 400 učencev iz osnovne šole, ki se v triletnem šolanju izučijo kovinarskega poklica. Vsak učenec ima

Viseči transporterji pri končni montaži avtomobilov

Železarski globus

Avstrija — V železarni VÖST v Linzu je pričel obratovati šesti LD konvertor s kapaciteto 50 ton. S tem se je povečala letna kapaciteta v tej železarni od 1,8 milijona ton jekla na 2,2 milijona ton. Istočasno je pričela obratovati tudi nova naprava za kontinuirno ulivanje jekla z letno kapaciteto 150 do 200.000 ton bramskega formata.

Zahodna Nemčija — Firma Krupp je izdelala specialni vagon za prevoz tekočega grodlja iz svoje železarne Rheinhausen v Železarno v Bochumu, ki je oddaljena 40 km. Transport grodlja se vrši v ponovci, ki ima obliko mešalca in je izzidana s šamotno oblogo ter zaščiten z azbestno izolacijo. Temperatura grodlja pade 5°C/h . Čas transporta med obema železarnama traja okoli 70 minut. Kapaciteta ponovce je 165 ton, lastna teža ponovce z vagonom pa 209 ton. Vagon ima 18 osi z računanim osnim pritiskom 20,8 ton.

Japonska — V železarni Micušima v Zahodni Japonski so zgradili nov plavž s premerom 11,5 m in prostornino 2857 m³. Dnevna proizvodnja bo znašala 6000 ton grodlja. Tudi jeklarski koncern Yawata je v svoji železarni Kimutsu dal v obratovanje nov plavž z dnevno kapaciteto 5600 ton.

Sovjetska zveza — V Sovjetski zvezi tudi napovedujejo, da bodo v letu 1969 dokončali in dali v obratovanje več plavžev v različnih železarnah, ki bodo istega tipa s prostornino 2700 m³ in dnevno proizvodnjo blizu 6000 ton grodlja.

Madžarska — V železarni Diosgyör bodo zgradili novo elektrojeklarno z letno kapaciteto 75.000 ton jekla. 50-tonsko elektroobločno peč bo dobavila Sovjetska zveza, predvidena vakuumna naprava pa bo dobavljena iz Francije.

Velika Britanija — Firmi Shelton Iron and Steel Ltd. in Lancashire Steel Manufacturing Co. sta pričeli z industrijskimi poskusi direktnega pridobivanja jekla iz grodlja. Z vpihovanjem kisika pod visokim pritiskom v curek grodlja pri preobodu plavža želijo dobiti jeklene granule za pretaljevanje v obločnih pečeh. Kapaciteta naprave je 50 ton/h.

ZDA — V več livarnah so pričeli uporabljati CaC₂ za odžveplanje litine, ki je namenjena za izdelavo nodularne litine. Odžveplanje vršijo v majhnih ponovcih z dodatkom 1 % CaC₂, kom ali dušikom skozi porozni ter preprihovanjem taline z zračep v dnu ponovce. Pri treh minutah pihanja so znižali žveplo od 0,040 % na 0,008 %.

ČSSR — V čeških železarnah so se dobro uveljavile nove jeklarske peči, tj. Tandem peči, ki

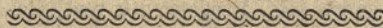
so v bistvu dvojne SM peči, kjer v drugem delu peči izkoriščajo odpadno toploto dimnih plinov. V železarni NHKG Kuničice obratuje ena peč kapacitete 150 ton, druga peč s kapaciteto 75 ton pa obratuje v železarni Vitkovice.

Kontinuirno ulivanje jekla — Ob koncu leta 1967 je obratovalo na svetu 183 naprav za kontinuirno ulivanje jekla z več kot 500 žilami in letno proizvodnjo 26,5 milijonov ton jekla, kar je predstavljalo približno 5 % svetovne proizvodnje. Istočasno je bilo v projektiranju in izgradnji še 122 konti naprav. Glede na to, da so po podatkih firm, ki izdelujejo konti naprave, dobile te firme v letu 1968 še dodatna številna naročila, je pričakovati, da se bo v prihodnjih nekaj letih ulivanje jekla na konti napravah izredno razmahnilo.

Zaloge železne rude — Po najnovejših podatkih o svetovnih zalogah železne rude se te zaloge cenijo na 250 milijard ton. Pri upoštevanju sedanjega tempa razvoja železarstva v svetu bodo te zaloge železne rude zadostovale za več kot 100 let.

Brazilija — Sredi letošnjega leta bo šla v obratovanje nova železarna Siderurgica Barra Mansa z letno kapaciteto 100.000 ton jekla. Relativno majhna železarna je prva v Braziliji, ki bo imela za to kapaciteto kombinacijo LD konvertorja in kontinuirnega ulivanja jekla. Opremo je dobavila zahodnonemška firma Demag.

Države v razvoju — Zanimivi so podatki o večjem številu novih železarn, ki se projektirajo, gradijo ali pa že obratujejo v različnih državah Azije, Afrike in Latinske Amerike. Kot posebno zanimivo je to, da so izbrane tehnologije najsodobnejše metalurške tehnologije v glavnem s kisikovimi konvertorji, elektroobločnimi pečmi ter napravami za kontinuirno ulivanje jekla.

Ali gre tudi ta po notranje rezerve?

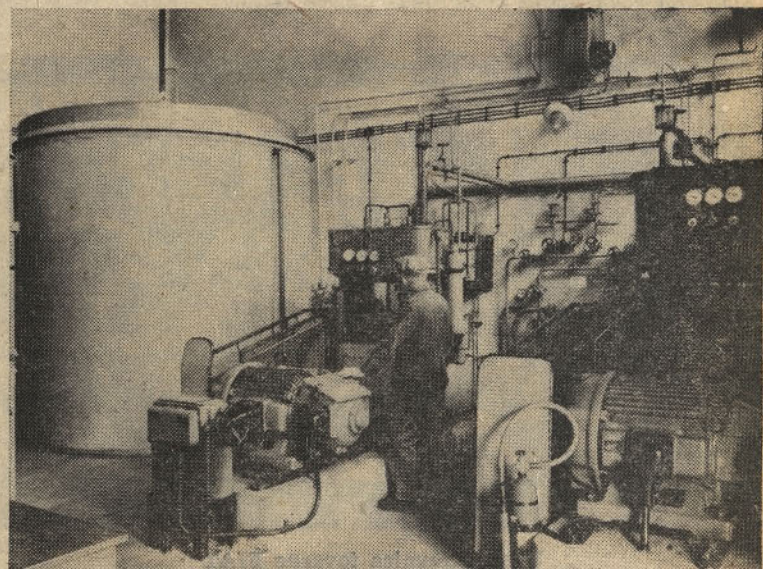

Razbijalnica je pomemben objekt za obratovanje obeh livarn

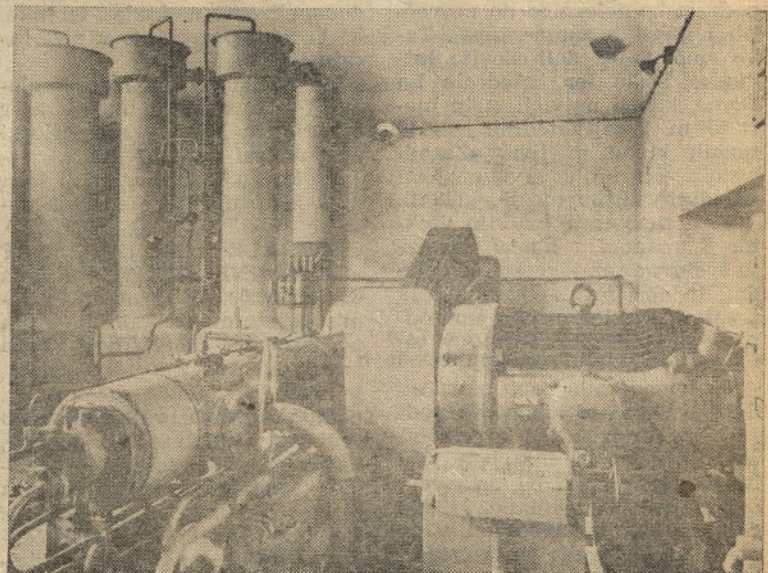
NEKAJ POSNETKOV IZ NAŠE ŽELEZARNE

Iz kemičnega laboratorija železa na aparatu za spektralne analize

Del postrojenja v kisikarni pred rekonstrukcijo

To je bilo slikano takrat, ko je bil v kisikarni samo en kompresor

ZIMSKE METALURŠKE IGRE

ZIMSKO-ŠPORTNA TEKMOVANJA SLOVENSКИH ZELEZARN

Letos so zimsko-športna tekmovanja slovenskih železarjev bila v dneh 1., 2. in 3. marca na Jesenicah. Tekmovali so v smučanju, sankanju, streljanju, v kegljanju in v šahu. Iz našega podjetja so se tekmovanj udeležili smučarji, šahisti, v šahu moška ekipa, v sankanju moška ekipa, v kegljanju moška in ženska ekipa, v streljanju ženska in moška ekipa. V tehik na 8 km in v štafeti 3 x 5 km nišmo imeli svojih predstavnikov.

V veleslalomu so nabrali naši predstavniki 15 točk in sicer: Mastnak Maks 5 točk, Rozman Franc iz meh. del. 4 točke, Ve-

Kavka Lidija, 2. mesto streljanju

14. mesto Kaluža Lado s časom 1.35,7 in 1.44,0, skupaj 3.19,7 V šahu so imeli naši predstavniki najmanj sreče. V dvoboju z Jesenicami so vsi naši podlegli v srečanju z Ravenci pa sta Janežič in Sovič remizirala, ostali 4 pa so izgubili partije.

V streljanju so se odlično odrezale naše predstavnice. Verberjeva je z 233 krogi zasedla 1. mesto, Kavka Lidija pa z 225 krogi 2. mesto.

Moški že niso imeli toliko sreče. Dečman Vili je z 245 krogi zasedel 5. mesto, Bule Vinko 8. mesto, Hočevar Ivan 9. in Kranjc Srečko 12. mesto.

V kegljanju na asfaltu sta se med ženskami zopet uveljavili Ludvig Eva, ki je z 422 podrtimi keglji zasedla 1. mesto in

EKIPNO so zasedle naše strelke 1. mesto, strelci 3. mesto, kegljačice 2. mesto, kegljači 3. mesto in pri vseh ostalih disciplinah 3. mesto.

V skupnem plasmanu žensk in moških so predstavniki našega podjetja (in predstavnice) do-

segli z 10 točkami tretje mesto. Na prvem mestu so Jeseničani s 24 točkami, na drugem Ravenci s 23 točkami.

Upamo, da se bomo na letnih železarskih igrah v Štorah bolje odrezali.

R. U.

Medobratne tekme

TUDI V SLABIH POGOJIH SE DA TEKMOVATI

Za mrzlimi zimskimi dnevi, ko so bile snežne razmere za smuko naravnost idealne, so nastopili toplejši, megleni dnevi, ko je iz megle še tu in tam rosilo, ponoči pa deževalo. Za smuko ni bilo pogojev. Toda komisija za rekreacijo pri sindikalnem tovarniškem odboru je planirala za obrate tekmovanje pri Celjski koči. In kdo bo omahoval! Treba je tudi v takih razmerah na deske in tekmovati, zakaj zima se bliža svojemu koncu. Pogum velja!

Pa se je v sredo, 26. februarja popoldne zbralo na startu nad Celjsko kočjo 19 tekmovalcev, od 30 prijavljenih. Tretjina proge je bila v megli, iz katere je rahlo rosilo, v spodnjem delu proge pa je veter nosil dež v obraze tekmovalcev — pa je vendarle šlo. Organizacija tekmovanja je potekala v redu, trdna volja smučarjev pa je premagovala izredno težke ovire. Po razmočenem snegu so smuči le težko drsele, na spodnjih odsekih je bila ponekod že kar plundra, zato tudi padcev ni manjkalo. Potrebna je bila izredna previdnost, tako so se hrabri tekmovalci izognili nezgodam.

Med posamezniki so dosegli najboljše rezultate:

1. Mastnak Maks iz mehanične delavnice v času	0,36.3
2. Veber Tine iz oddelka uslužbencev v času	0,37.5
3. Rozman Franc iz mehanične delavnice v času	0,38.1
4. Germek Jože iz livarne sive litine v času	0,39.9
5. Tratnik Zoran, dipl. ing., šef razvoj. odd. v času	0,40.0

Ekipno so se predstavniki obratov in oddelkov razvrstili, kakor sledi:

1. Mehanična delavnica	s 105 točkami
2. Razvojni oddelek	s 93 točkami
3. Elektro-energetski obrat	z 92 točkami
4. Livarna sive litine	z 89 točkami
5. Uslužbenci	z 59 točkami

(startala sta le dva tekmovalca).

Značilno za to medobratno smučarsko tekmovanje je bilo, da je potekalo v izredno težkih okoliščinah, da pa je zmagal tekmovalni duh in dobra volja, ki je prišla še posebej do izraza po razdelitvi nagrad in priznanj.

Komisija za rekreacijo pri sindikalni podružnici je tudi to pot opravila svojo nalogo zadovoljivo, kljub skoro nepremostljivim oviram.

R. U.

Ludvig Eva, 1. mesto v kegljanju

ber Tine 3, Senčič Srečko 2 in Kroflič Martin 1 točko.

Pri sankanju so se naši tekmovalci uvrstili:

Naša ekipa za veleslalom: Veber, Rozman, Novak, Mastnak, Ivanšek in Kroflič

10. mesto Haler Ferdo s časom 1,21,5 in 1,15,9, skupaj 2,37,4
11. mesto Franulič Anton s časom 1,20,1 in 1,26,0, skupaj 2,46,1

12. mesto Šprajcer Hinko s časom 1,26,3 in 1,25,0, skupaj 2,51,3

13. mesto Kujan Laszlo s časom 1,33,6 in 1,21,8, skupaj 2,55,4

Kranjc Dragica z 418 podrtimi keglji 2. mesto, medtem ko je Perpar Milica podrla 339 kegljev in zasedla 6. mesto.

Pri moških je zasedel Kranjc Emil z 840 podrtimi keglji 9. mesto, Sivka Jože z 815 podrtimi keglji 10. mesto, ostali pa so se uvrstili dosti nižje.

»Lahko se malo sprehodiš. Vlak pride že čez pol ure.«
(Opr. ur.: Železničarji v Štorah nimajo nič pri tem)

Delo je razporejeno - uspehi ne smejo izostati

Da bi izboljšali poslovanje TVD Partizan-Kovinar v Štorah, je bilo že na letni skupščini sklenjeno, da je treba pojačati množičnost pri delu, da je v naseljih okoli Štor ustanoviti aktivne društva, v katerih naj bi mladina teh naselij našla zdravo razvedrilo in sistematično gojila posamezne vrste športa in telesne vzgoje. Treba se bo povezati s krajevnimi predstavniki, posebno z mladino in resno pristopiti k formiranju aktivov, seveda pa nuditi vso strokovno pomoč, da bodo aktivni zaživeli in dosegli svoj cilj.

Izpopolniti je treba sistem samoupravljanja v sekcijah društva. K temu naj pripomorejo ukrepi, ki bodo olajšali te napore in prizadevanja. S pravilnikom o ustvarjanju in delitvi sredstev za poslovanje društva in sekcij je treba regulirati razpolaganje s sredstvi. S poslovnikom pa je treba določiti do kod segajo dolžnosti in pravice enega organa upravljanja in do kod drugih; območja in pristojnosti bodo torej čim točneje določene.

Osamosvojititi je sekcije, da bodo tudi administrativno delo same opravljale. Razbremeniti je z nepotrebnimi posli tehniškega sekretarja društva, ki bo zato lahko skrbel za organizacijsko plat poslovanja, bolj se bo posvetil skrbi za nove vadiatelje in njih strokovni vzgoji. Teh nam še vedno primanjkuje.

Da bi se delo čim bolj odvijalo, so formirane komisije za izvedbo najnujnejših nalog, tako finančno, gospodarska komisija, komisija za poslovnik, komisija za sestavo pravilnika o pridobivanju in porabi finančnih sredstev, komisija za formiranje aktivov po naseljih in komisija za ustanovitev kotalkarske sekcije; poleg teh pa še pripravljani odbor za ustanovitve namizno-teniške sekcije. Ta odbor že pripravlja teren za izvršitev zadane naloge. Seveda pa ne počivajo tudi komisije, saj zastavljeno delo ne bo lahko. Izpopolniti bo treba prizadevanja smučarske in plavalne šole. Še bi lahko naštevali številne naloge, ki stojijo pred funkcionarji in člani tega, že sedaj uspešnega društva.

Zelja vseh, ki si prizadevajo, da mladim in odraslim nudijo čim več možnosti za športno in telesnovzgojno izzivljanje, za zdrav razvoj te dejavnosti v Štorah in okoliških naseljih, pa je, da bi bili deležni čimvečjega razumevanja vseh občanov in še zlasti njihove podpore, ne samo moralne — tudi gmotne. Pokažimo, da z razumevanjem podpiramo prizadeva-

nja in napore, da bi dosegli pri telesnovzgojni in športni dejavnosti čim večjo množičnost in čim lepše uspehe! Samo z množično podporo bomo lahko dosegli zadovoljive uspehe. Podprimo složno delo TVD Partizana-Kovinarja! V slogi je moč!

R. U.

Še vedno so v DOBRI FORMI

Razen kegljačic so se tudi mladinci - kegljači izkazali

V počastitev Dneva žena je bil 6. marca v Celju turnir najboljših kegljavk Ingrada, Zelezarne, Aera, Merksa in Jugoplastike. Štorske predstavnice so se dobro plasirale, 1. mesto je zasedla Kranjc Dragica s 421 podrtimi keglji, 3. mesto Ludvig Eva s 383 podrtimi keglji. Tudi ostale niso bile med slabimi.

8. marca pa so imele v gosteh žensko ekipo Wiener Bankverein. Tekmovale so na kegljišču Ingrada v Celju. Zmagala je ekipa Štor z razliko 161 podrtih kegljev. Med posameznicami je zasedla 1. mesto Ludvig Eva s 414 podrtimi keglji, 2. mesto pa Kranjc Dragica s 380 podrtimi keglji.

Na občinskem prvenstvu v dneh 26., 28. 2. in 1. 3. t.l. za mladince do 23 let so se najboljše odrezali mladi kegljači iz Štor, ki so zmagali ekipno s 4595 podrtimi keglji. Med posamezniki pa je 2. mesto zasedel Sivka s 1187 podrtimi keglji, 3. mesto Zorko (1179 k.), 5. mesto Cenc s 1163 podrtimi keglji.

Ker so zdaj tekmovanja skoro na dnevnem redu, bomo lahko v prihodnji številki našega lista objavili verjetno še kakšno razveseljivo uvrstitev naših kegljačev.

R. U.

DOPIŠUJTE
V NAŠ LIST

Iz tehnične knjižnice

- KUKOLECA S.: Osnovi ekonomike i organizacije preduzeća. Informator, Zagreb, 1966, S-2459.
- MILEUSNIC N.: Rezerve u preduzećima. Izd. »Privredni pregled« Beograd, 1968, S-2472.
- MEHANOGRFIJA i operacijsko raziskovanje. Gradivo s simpozija. Izd. Cankarjeva založba, S-2462.
- HIRSCHFELD E.: Hartmetalle. Zürich, 1949, S-2461.
- ANTONIJEVIĆ Z.: Pravo spoljne trgovine, Zbirka propisa. »Prosveta« Beograd, 1967, S-2467.
- PIOTROVSKIJ L. M.: Električni strojevi. »Tehn. knjiga« Zagreb, 1967, S-2470.
- MILEUSNIC N.: Analize i dijagnoza organizacije i poslovanja. »Privredni pregled«, Bgd. 1964, S-2465.
- BALTIC A.: Osnovi radnog prava Jugoslavije i osnovni problemi sociologije rada. Bgd. 1968, S-2466.
- POPOVIĆ S.: Priručnik o normativnim aktima radnih organizacija. II. dop. izd. 1968, S-2468.
- VIGODSKI M. J.: Priručnik više matematike. Izd. »Gradjevinska knjiga« Beograd, 1965, S-0062.
- BETON — Kalender 1968, I. Teil, II. Teil. FORMELN der Technik, Georg Westermann Verlag, 1960, Baud I, II. S-0059/I, 0059/II.
- ROT Nikola: Psihologija osebnosti. Cankarjeva zal. Ljublj., 1968, S-0055.
- KATONA George: Psiholoska analiza ekonomskog ponašanja. »Panorama« Zagreb, 1965, S-0056.
- KOSICEK M.: Radna sposobnost. »Privreda« Zagreb, 1963, S-0057.
- WHYTE W.: Čovjek i rad. »Panorama« Zagreb, 1966, S-0058.
- TAS R.: Registratura, arhiva, i brzo rješavanje pošte. »Informator« Zagreb, 1964, S-2460.
- AZVALDOV M. J.: Otkrivanje i korištenje rezervi kapaciteta strojeva. Zagreb, 1965, S-1997.
- BERNSTEIN M. G.: Termomagnitna obrabotka stali. Izd. »Metalurgija« Moskva, 1968, S-1996.
- PROIZVODSTVO steržnei v nagretoi ostanke. »Tehnika« Kiev, 1968, S-1995.
- WIRTSCHAFTSPROGNOSE in der technischen Revolution. Berlin, 1968, S-1994.
- GELEJT A.: Bildsame Formgebung der Metalle. Akademie-Verlag, Berlin, 1967, S-2474.
- PLAVŠIĆ N.: Priručnik za podmazivanje strojeva indutrijskih postrojenja i motornih vozila. Koprivnica, 1968, S-2473.
- PELHAN C.: Zasljedovanje oksidacijskih procesov na površini ulitkov iz sive litine. Metalurški inštitut, Lj. 1968, S-3332.
- PLANIRANJE tvorničkog tlocrta, Zagreb, 1965, S-3331.
- MODERNIZACIJA i izgradnja ljevaonice, Zavod za unapredj. produktivnosti rada. Zagreb, 1965, S-3330.
- TERMINIRANJE proizvodnje. Zavod za unapredj. prod. rada, Zagreb, 1965, S-3329.
- Odgovornost za štetu u privredi i saobraćaju. Informatorov priručnik za kadrove. Zagreb, 1968, S-2492.
- Zakon o općem pravnom postupku. Primjeri i obrasci. Informatorov priručnik za kadrove, Zagreb, 1968, S-2476.
- Velizarić D.: Platni promet i menični kredit. Inf. priručnik za kadrove, Zagreb, 1968, S-2477.
- Operativno istraživanje. Kvantitativne metode ekonomike. Organizacija i ekonomika preduzeća. Zagreb, 1968, S-2478.
- Krajevčić Silvijs: Organizacija pripreme proizvodnje — organizacija i ekonomika preduzeća. Informator, 1968, S-2479.
- Mohr Josip: Organizacija i tehnika komercijalnog poslovanja. Informator na promet. Inf. priručnik za kadrove. Zagreb, 1968, S-2481.
- Prava na nekretninama. I. knjiga. Propisi i objašnjenja. Informatorov priručnik za kadrove. Zagreb, 1968, S-2482.
- Tržište i marketing. Organizacija i ekonomika preduzeća. Informator, 1968, S-2483.
- Munčić D. A.: Sortirovska kokska, Izd. »Metalurgija« Moskva 1968, S-0064.

- Suhina B.: Amortizacija osnovnih sredstva. Informatorov priručnik za kadrove, Zagreb, 1968, S-2475.
- Proizvodnja alata za provlačenje. Specijalizacija obavljena u SSSR, Beograd, Zavod za tehn. ek. saradnju, S-3340.
- Laboratorijsko ispitivanje svih osobina čelika za mašinske konstrukcije. Specijalizacija obavljena u Zap. Nemačkoj. S-3336.
- Termička obrada zupčanika za vozila sa unutrašnjim izgorjevanjem. Specijalizacija obavljena u Italiji. S-3338.
- Tehnologija livenja sivog liva, obojenih metala, upotreba sint. sretstava u livarstvu. Specijalizacija, obavljena u Belgiji. Zavod za tehn. ek. saradnju. S-3337.
- Tehnika i praksa u livnicama SAD. Beograd, Zavod za tehn. ek. saradnju. S-3341.
- Proizvodnja livenog gvoždza. Specijalizacija obavljena u Zapadnoj Nemačkoj, Beograd, zavod za tehn. ek. saradnju. S-3342.
- Studija tehnologije termičke obrade odlivaka. Specijalizacija obavljena u Belgiji. Bgd. S-3343.
- Remont i održavanje alatnih strojeva u proizvodnji. Specijalizacija, obavljena u SSSR, Bgd., S-3344.
- Upoznavanja sa organizacijom opravki na industrijskim pećima. Specijalizacija u Čehoslovačkoj. Beograd, S-3346.
- Tehnologija kalibracije valjaka za valjačke stanove. Specijalizacija obavljena u SSSR, S-3345.
- Beograd. S-3347.
- Unutrašnji transport u preduzećima, Beograd. S-3347.
- Livenje sivog i čeličnog liva za motorna vozila. Specijalizacija, obavljena u ČSSR, S-3348.
- Proizvodnja visokokvalitetnog sivog livenog gvoždza, Beograd, Zavod za tehn. ek. saradnju, S-3349.
- Malopreradivačka industrija Jugoslavije. Izd. »Svetlost« Sarajevo, Grana 117, I. Proizvodnja industrije i zanat. I. II., g. 1969, S-3354/1, 3354/2.
- Legirane litine, odporne proti koroziji. Poročilo metal. inštituta v Ljubljani, 1968, S-3353.
- Konstrukcijii savremenih cepnih voločinih mašin. Izd. »Mašinstroenije«, Moskva, S-2500.
- Feltam P.: Deformacija i pročnost materijalov. Prevod s anglickog. Izd. »Metalurgija« Moskva, 1968, S-0067.
- Plastičnost i obrabotka metallov davleniem. Izd. »Nauka i tehnika« Minsk, 1968, S-2497.
- Proizvodstvo frikcionnih materijalov na železoni osnovne. Izdatelstvo »Metalurgija« Moskva, 1968, S-0066.
- Napotila za delo z vilicarij. Biro za instruiranje in tehn. dokumentaciju, Ljubljana, 1968, S-3362.
- DENISENKO G. F.: Tehnika bezopasnosti pri proizvodstve kisloroda. Moskva 1968, S-1972.

TRIDNI PO Severni Italiji

(Nadaljevanje s 7. strani)

Ob treh popoldne smo krenili proti domu. Ker smo bili pozni, smo se peljali mimo vseh mest po avtostradi. Ustavili smo se samo za trenutek ob čudovitem Gardskem jezeru, ki se je že kopalo v večernem mraku. Tu smo kupili še za zadnje lire spominčke in že smo hiteli proti Sloveniji in ob dveh ponoči prispeli v Ljubljano.

Pot, dolga preko 1.500 km je za nami, prežeta z edino željo: ustvarimo bodočim rodovomnaši mladini tudi take možnosti, kot jih imajo drugje in ne berčimo za denarjem.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu februarju je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž 1, jeklarna 4, valjarna 5, livarna valjev 5, livarna sive litine 4, promet 1, ekspedit 1, skupaj 21.

Brez nezgode pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

modelna mizarna, šamotarna, obdelovalnica valjev, mehanična delavnica, energetski obrat, elektroobrat, gradbeni oddelak, razvojni oddelak, OTK, komunalni oddelak, ostalo.

Na poti na delo so bile prijavljene 3 nezgode: 1 iz šamotarne, 1 iz mehanične delavnice in 1 iz komunalnega oddelka.

Pri delu so se poškodovali:

ELEKTROPLAVŽ

KOCMAN Stanko. Pri posnemanju zindre se je s prednjega dela ponovce odlepil ploščat kos železa in padel v talino. Zelezo je brizgnilo iz ponovce njemu za gamaše in ga opeklo na peti desne noge.

JEKLARNA

REGORŠEK Franc. Pri remontu SM peči je čistil kanal v zračni komori. Nad njim so delavci z odkopnim kladivom rušili dno peči. Zaradi tresljajev je padla iz oboka približno 5 kg težka opeka njemu na hrbet ter ga poškodovala.

NUNČIČ Alojz. Sodelavci so potiskali prekucnik, poln odpadnega materiala. Tov. Nunčič pa je spredaj od strani vlek el voziček tako, da je z desno roko držal za okvir. Komolec se je zataknil ob steber v profilu ter mu je pri tem poškodovalo desno zapestje. Vzrok nezgode je bil neprimeren način dela, ker se voziček ne sme vleči, temveč se lahko samo potiska.

VODUSEK Miha. V ključavničarski delavnici je voda v vodovodu zamrznila. Ključavničar je na pipo nataknil gumijasto cev, da bi s paro raztopil led. Tov. Vodusek je prišel z vedrom po vodo, snel cev s pipe, pri tem ga je para opekla po obrazu.

FENKO Henrik je sestopal z vlagalnega stroja ter si pri tem zvinil desno nogo v gležnju.

VALJARNA

VERBOVŠEK Milan. Pri nastavljanju pomika za dvig noža pri šepingu mu je zaskočnik mehanizma stisnil mali peščaj na desni dlani.

KOLAR Drago je vozil gredice od plamenične peči k predprogi. Ko so valji prijeli gredico, mu je škaja brizgnila v oko.

URLEB Franc je popravljaval vzvodno ročico za hidravlični dvig na viličarju. Pri tem je nerodno stopil na viličarja in si zvinil levo nogo v kolenu.

ŠRAMEL Viktor je vozil gredice od peči k predprogi. Med delom mu je škaja padla za če-

velj ter ga opekla na desnem gležnju.

DEBELICA Mirko. Med prenašanjem ingotov z demagom pri potisni peči mu je ingot padel na nart leve noge.

LIVARNA VALJEV

ZLENDER Milan. Pri zapiranju železnih vrat na ladji mu je žerjavovodja pomagal s tovrstnim magnetom. Ko je vključil električni tok, je magnet pritegnil vrata, ki so pri tem stisnila Zlenderju tretji in četrti prst ob magnet. To je bil primer skrajno neprimerne načina dela. Pri delu z magnetom ne sme biti v bližini nikogar, ker lahko elektromagnet nenadoma popusti zaradi kratkotrajne prekinitve električnega toka. Pri zapiranju vrat bi moral pomagati drug delavec. Uporaba elektromagneta je za takšne primere neprimerna.

MLINARIČ Jakob je prekladal ferofosfor iz prekucnika v posodo pri plamenični peči. Z levo roko se je držal za rob posode, takrat pa je pokrov posode, ki je bil dvignjen, nenadoma padel in mu poškodoval štiri prste na levi roki.

KOLSEK Franc je šel za valjem, ki ga je žerjav nesel na tehtnico v čistilnici. Na vrvi viltlja se je spotaknil in padel na kup surovega železa. Poškodoval si je levo dlan.

VEŠNIGAJ Jože. Na stopnicah pri dostopu do bunkerjev za pesek, mu je spodrsnilo, da je padel po stopnicah in se udaril v dimlje.

VRHOVŠEK Ivan, je z žerjavom obračal kokilo. Ko jo je uravnaval, se je z zapestjem dotaknil ostre konice na kokili in se urezal. Pri delu je nosil kratke rokavice, ki niso molge preprečiti poškodbe v zapestju.

LIVARNA SIVE LITINE

LOJEN Friderik, se je želel pogreti, ker ga je zeblo. Stopil je k ponovci, v katero je teklo železo iz peči. Iskra iz ponovce mu je priletela v desno oko.

BUDNA Friderik. Pri vlivanju z ročno ponovco je bil obrnjen proti kalupu tako, da predpasnik ni pokrival gamaše. Zelezo mu je brizgnilo za gamašo in ga opeklo na levi nogi.

HORJAK Anton je prižigal plin na gorilcu za sušenje ponovc. Zaradi nepravilnega postopka pri prižiganju, ga je plamen oplazil po desni roki in ga opeknil.

RADMANOVIČ Nikola. Pri vlivanju odmičnih gredi z ročno ponovco, mu je tekoče železo brizgnilo za čevelj in ga opeklo.

PROMET

VODOVNIK Miha. Med vožnjo iz adjustaže v valjarni je pri potisni peči ob cevni livarni

lokomotiva zadela ob ingot. Kurjač je pogledal skozi okno, takrat mu je stisnilo glavo ob steber, ki stoji v profilu. Strojvodja tov. Gračner je v tem trenutku lokomotivo ustavil ter s tem preprečil hudo ali morda tudi smrtno nezgodo. Nevarni del proge je označen z znakom »ni profila«. V trenutku, ko je lokomotiva zadela ob oviro, je kurjač pozabil na nevarnost.

EKSPEDIT

LESJAK Franc je nakladal odlitke na kamion. Pri odlaganju bremena mu je na ledeni rampi spodrsnilo, odlitke pa mu je poškodoval palec na levi roki.

Na poti na delo so se poškodovali: JAGODIČ Jože iz šamo-

tarne je na poti na delo padel na ledu in si poškodoval meče leve noge. TOVORNIK Karl iz mehanične delavnice je na poti na delo padel pri tesarski delavnici, ter si poškodoval rebra. PUNGARŠEK Justika. Na poti na delo ji je na zasneženi cesti spodrsnilo ter si je zvinila levo nogo v gležnju.

Obvestilo iz TK ZK

V tovarniškem komiteju ZKS so za namestnika sekretarja, tj. mgr. kemije Sturbej Lojzeta, izvolili strojnega tehnika, asistenta v šamotarni tov. Leopolda Skorjanca. Tako je tudi ta dolžnost naložena mlademu, skromnemu, prizadevnemu strokovnemu delavcu, ki se bo moral resno posvetiti tudi političnemu delu. Prepričani smo, da se bo z vso zavzetostjo posvetil tudi tem nalogam. R. U.

DELOVNO DOLŽNOST SO PREKRŠILI

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v februarju 1969 trikrat sestala in obravnavala 33 primerov kršitev delovnih dolžnosti. V 16 primerih je izrekla najmilejši ukrep opomin, v 3 primerih je ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti, v 5 primerih pa zaradi zaslišanj prič obravnave ni zaključila.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani - z javnim opominom:

1. KUKOVIČ Martin, iz valjarne, je v dneh 11. 11. 1968 in 6. 1. 1969 neopravičeno izostal od dela - javni opomin.

2. ŠEGA Ivan, iz jeklarne, je dne 27. in 28. 11. 1968 neopravičeno izostal od dela - javni opomin.

3. LABOHAR Ivan, iz jeklarne, je dne 2. januarja 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela - javni opomin.

4. PLEVNIK Franc, iz jeklarne, je dne 15. februarja 1969 zaradi vinjenosti imel neopravičen izostanek z dela - javni opomin.

5. HRASTNIK Stefan, iz prometa, je v dneh 2. in 3. februarja 1969 neopravičeno izostal od dela - javni opomin.

6. BUKOVŠEK Franc, iz ekspedita, je dne 9. februarja 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela - javni opomin.

- Z zadnjim javnim opominom:

7. POLJŠAK Ivan, iz jeklarne, je v dneh 16., 17., 18 in 19. decembra 1968 ter 16. januarja 1969 neopravičeno izostal od dela - zadnji javni opomin.

8. ZUPANC Franc, iz šamotarne, je v dneh 20., 21. in 22. januarja 1969 neopravičeno izostal od dela - zadnji javni opomin.

9. MIRNIK Milan, iz valjarne, v času bolniške od 3. do 6. februarja 1969 ni predložil svojemu delovodji od zdravnika potrdilo o obolenju, zaradi česar mu je obratovodja za te dni pisal neopravičene izostanke, čeprav je vedel, da mora prijavo predložiti v 24 urah, dne 9. februarja 1969 pa je neopravičeno izostal od dela - zadnji javni opomin.

Iz pisarne pravne službe

OBVESTILO KINO OBISKOVALCEM

Sobotne kino-predstave so bile v Storah preslabo obiskane, zato smo jih morali ukiniti. Filme bomo predvajali ob nedeljah ob 17. uri popoldne. Pričakujemo, da bodo nedeljske predstave dobro obiskane. Kdor bo imel kak tehten predlog za predvajanje filmov ob kaki drugi uri, naj to pove blagajniku, lahko pa mu pri kino blagajni izroči tudi pismen predlog.

Mladini namenjene filme pa bomo vrteli tudi še naprej ob nedeljah ob 10. uri dopoldne.

K takemu ukrepu smo morali pristopiti, ker bi sicer poleg 5% občinskega davka morali plačevati še 25%-ni prispevek, če bi imeli več kot dve predstavi.

Uprava kina Štore

KADROVSKE VESTI

Iz JLA so se vrnili:

RANCINGER VILKO, delavec valjarne; FERLEŽ MILAN, strojni ključavničar, mehanična delavnica; KRISTAN MIHAEL, strojni tehnik, obdelovalnica valjev; PERKOVIČ ANTON, delavec, valjarne.

Novi člani delovne skupnosti:

ŠEKORANJA JOŽE, delavec, šamotarne; GUČEK ANTON, delavec, šamotarne; DRAGAJNER KARL, delavec, valjarne; FLIS DRAGOTIN, strojni tehnik, pripravnik; JUG FRANC, električar, elektroobrat; TIFENGRABER MILAN, električar, elektroobrat; SMOLE JOŽE, delavec, šamotarne; CENTRIH JANEZ, delavec, šamotarne; SOVINC ANTON, delavec, šamotarne; KOVČE STANISLAV, delavec, šamotarne; PERC MIRKO, delavec, livarna valjev; TACER KARL, delavec, livarna valjev; SELIČ FRANC, delavec, livarna sive litine; GAJŠEK

JOŽEF, delavec, jeklarna; BOHORČ EDVARD, strojni ključavničar, energetski obrat; PAVLOVIČ BRANKO, elektroobrat, energetski obrat; SUNC ANDELKO, strugar, obdelovalnica valjev; MAK SILVESTER, strojni ključavničar, energetski obrat; HRUSTEK IVAN, delavec, jeklarna.

Na odsluženje kadrovskega roka v JLA so odšli:

ŽABERL BERNARD iz šamotarne, CENTRIH SREČKO iz livarne sive litine, PAJK MARJAN iz valjarne, OCVIRK LEOPOLD iz valjarne, GOBEČ FRANC iz mehanične delavnice, TRATNIK ALBIN iz šamotarne, ŠELIGA KARL iz elektroobrata, LUGARIČ JOŽE iz livarne sive litine, KOKOL ALOJZ iz mehanične delavnice, GUČEK JANEZ iz livarne valjev, ANTLEJ FRANC iz livarne sive litine, PENIČ ANTON iz livarne sive litine, POTOČNIK JANKO iz livarne sive litine, ŠKORNIK VLADISLAV iz mehanične delavnice, LIPOVŠEK IVAN iz mehanične delavnice, ŽUPANEC IVAN iz valjarne, PETRUŠIČ SREČKO iz mehanične delavnice, KOLAREC ŠTEFAN iz jeklarne.

Delovno razmerje je prenehalo:

MLAKAR ANTONU iz mehanične delavnice, po lastni želji; KOMPOLŠEK MARJANU iz mehanične delavnice, samovoljno zapustil delo; DOBRAJC IVANU iz livarne sive litine, v poskusni dobi; PUŠNIK MARTINU iz ekspedita, po lastni želji; ŠMID ADOFLU iz ekspedita, po lastni želji; ANDERLUH FRANCŮ iz livarne valjev, samovoljno zapustil delo; GUČEK KONRAD, iz šamotarne, samovoljno zapustil delo; SENICA STANISLAV, iz livarne valjev, samovoljno zapustil delo, GOLOGRANC JOŽETU iz mehanične delavnice, po lastni želji; NOVAK LEOPOLDU iz ekspedita, samovoljno zapustil delo; TANŠEK VILJEM, iz livarne sive litine, samovoljno zapustil delo; VREČKO FRANCŮ iz livarne valjev, samovoljno zapustil delo, SIVKA FRANCŮ iz šamotarne, samovoljno zapustil delo, ŠOBA JOŽETU iz mehanične delavnice, samo-

voljno zapustil delo; TRATNIK ZORANU, dipl. met. inž. iz razvojnega oddelka, po lastni želji.

Naraščaj v družini so dobili:

GAJŠEK ADOLF iz direkcije, MUŽERLIN FRANC iz jeklarne, JAZBEC AVGUST iz valjarne, ZUPANC JOŽE iz valjarne, LIPAR STEFAN iz livarne sive litine, DROBNE STANKO iz prometa, SORCAN ANTON iz obdelovalnice valjev, ŠUMEJ FRANC iz komunalnega oddelka, LOGAR VIKTOR, dipl. inž. iz energetskega obrata, MIRNIK MILAN, iz valjarne, KRAJNC KARL iz ekspedita, GRACNER IVAN iz jeklarne.

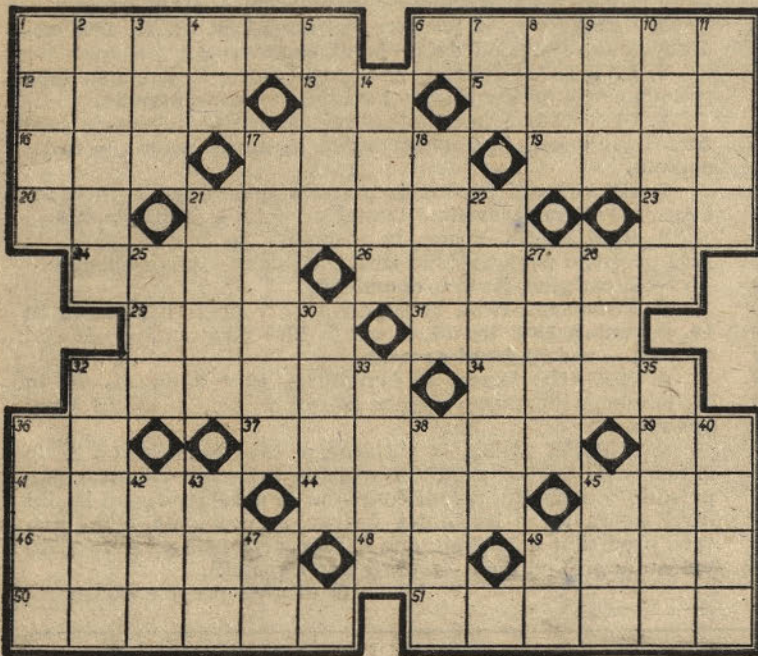
Čestitamo!

Zakonsko zvezo so sklenili:

ARIH FARNČI iz livarne sive litine, FAJDIGA IVAN iz direkcije, STOJAN IVAN iz livarne valjev, ČATER RADO iz livarne valjev, BOBEK JOŽE iz livarne valjev.

Na novi življenjski poti jim želimo obilo družinske sreče!

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. karabski čolnič iz enega debla; 6. zmota; 12. prizorišče; 13. avtomobilna oznaka Argentine; 15. kalup; 16. moški otrok; 17. igralna karta; 19. posoda s posmrtnimi ostanki; 20. avtomobilna oznaka Torina; 21. rdeča lisa (posebno na telesu); 23. avtomobilna oznaka za Svico; 34. košček blaga; 26. naličnost, podobnost; 31. cerkveni obred; 36. avtomobilna oznaka Krapine; 37. oglas, naznanilo; 39. El-da Viler; 41. žensko ime; 44. glasbeni instrument; 45. dragocena tekočina; 46. hunski poglavar; 48. medmet; 49. stara ploskovna mera; 50. okrasna ptica; 51. kraj pri Grobelnem;

NAVPIČNO:

1. brezmesni dan; 2. bebec, tepec; 3. reka v Nemčiji; 4. oranje; 5. jezero v Sovjetski zvezi; 7. oznaka italijanskih avtomobilov; 8. soprog; 9. zvišena lirski pesem; 10. glasbena stopnja; 11. muslimanski bog; 14. kislina; 17. časovna enota; 18. drag kamen; 21. plinsko stanje vode; 22. srbsko moško ime; 25. glavno mesto sosednje države; 27. ribji plod; 28. začimba; 30. moško ime; 32. žensko ime; 33. del stanovanja; 35. vrsta vina; 36. riba; 38. del prsta; 40. bajeslovno bitje; 42. vrsta; 43. veznik; 45. voluhar; 47. simbol za srebro; 49. dva različna samoglasnika.

Naši upokojeenci

OŽEK ANTON, rojen v Laški vasi dne 1. aprila 1924, stanujoč na Pečovju nad Štorami. Po poklicu strojni ključavničar. Izučil se je v Železarni Štore, kjer se je tudi oktobra 1945 zaposlil in delal v mehanični delavnici do januarja 1958, ko je

Ožek
Anton

bil premeščen na oddelek tehnične kontrole. Delal je kot kontrolor do januarja 1960, nakar je bil zaradi bolezni premeščen v komunalni oddelek - splošnega sektorja, kjer je opravljal razna dela do dne 6. februarja 1969, ko je bil invalidsko upokojen.

RATAJ JOŽE, rojen na Svetini dne 28. jan. 1914, stanujoč v Kompolah. Po poklicu kovač, vendar je v svojem poklicu le malo delal. Izučil se je pri privatnem mojstru v Reki nad

Rataj
Jože

Laškim. Najprej je delal kot delavec na kmetijah. Maja me-

seca 1937 leta je dobil zaposlitev v Železarni Štore. Razporejen je bil na delo v livarno, kjer je kot čistilec litine delal vse do upokojitve. Dne 25. febr. 1969 je bil invalidsko upokojen. KOSTANJŠEK MIHAEL, rojen v Sromlah pri Brežicah dne 28. sept. 1914. leta, stanuje v Krajncih pri Sentjurju. Do vojne je delal doma na posestvu. Nekaj časa tudi v »Vinski zadruzi« Brežice. Februarja leta

Kostanjšek
Mihael

1944 je vstopil v NOV, kjer je bil do osvoboditve in do aprila 1946 v JLA. Oktobra 1946 se je zaposlil v Železarni Štore. Bil je razporejen na delo v jeklarno, kjer je delal v vlivališču do upokojitve.

Dne 27. febr. 1969 je bil invalidsko upokojen.

ŽAFRAN ANTON, rojen v Slivnici pri Celju dne 3. junija 1915. Stanuje v Prožinski vasi pri Štorah. Najprej je dobil delo kot gospodarski pomočnik v Žalcu. Septembra 1939 leta se je zaposlil v Železarni Štore in delal najprej na »prostoru«, nato v martinarni. Med vojno je delal v Nemčiji - največ v Kapfenbergu. Oktobra 1945 se je vrnil v naše podjetje in tu delal v raznih obratih, največ pa v valjarne do upokojitve. Dne 25. febr. je bil invalidsko upokojen.